

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara-Belváros, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9 óráig 2-52, azontul 10 vagy 2-42. Előfizetési árak külföldön: havonként 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei és egész évre 1200 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 900 Lei. Közigazgatás és állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lei, negyedévre 180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei.

1929 / HÉTFŐ / MAJUS 6

ÁRA 4 LEI BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, V. ÉVF. / 102. SZAM

Lugos

város magyarsága kisebbségi életünk ezernyi sorscsapása között egy pillanatra nem tért le arról az utról, melyet a végzet minden élni akaró kisebbségi nemzetnek kijelölt, hogy azon járva megőrizze az őstől szent hagyományként örökölt nemzeti sajátosságokat. Tíz év viharai és szenvedései közepette szervezetlenül is ellent tudott állani annak az áramlatnak, mely ki akarta vetkőztetni nemzeti egyéniségéből, meg akarta fosztani nyelvtől és el akarta tiporni gazdasági és kulturális életlehetőségeit. Az elnyomatási kísérletek, az elnemzetlenítő törekvések csak megerősítették a nemzeti ellenállás gondolatát. Azt a gondolatot és azt az eszmét, mely nem akar jogtalanságot, nem akar olyant, ami meg nem illelné, de nem engedi azt elvenni, amihez az emberi szívekbe és a nemzetközi szerződésbe írott törvények szerint joga van. És ha Lugos város magyarsága szervezetlenül is ellent tudott állani a számos kísértésnek, mennyivel inkább lesz erre módja és lehetősége ezután, amikor a mai napon tagjaul avatják a romániai kisebbségi nemzet nagy családjának. Amiótt eddig az egyes harcok, amiért eddig az egyes fáradozott, azt most az összesség szervezettségében rejülő erővel fokozottabban fogják tudni megvédeni. Lugos város magyarsága csaknem utolsóként alakítja meg szervezetét a Bánságban. Ha ez talán sokszor hátrányt jelentett a multban, a jövőben annál inkább jelenthet előnyöket. Lugoson a magyarság már felhasználhatja mindazokat a tapasztalatokat a szervezésnél, amelyeket az elmúlt tíz esztendő kísérletei juttattak nekünk. És fel is fogja használni mindannyiunk javára. Mert minden város, minden község megszervezett magyarsága egy-egy védvárunk. Védvára nemzeti kulturánknak, nyelvünknek, gazdasági életünknek, a jognak, a törvényességnek, amelynek falairól vissza pattan minden kísérlete az elnyomatási törekvé-

seknek. A rend, a béke, a törvényesség, a jog alapján áll és működik a Magyar Párt. Nem kíván privilegiumokat, nem akar külön jogokat, de minden erejével, minden lelkesé-

désével, tettekésségével küzd az egyenlőségért, az egyenjoguságért, a szabadságért, a jogbiztonságért. Becsület, szabadság és testvériség van ami zászlónkra írva. Aki hisz

ezekben az ideálokban, aki tud lelkesedni nemes eszményekért, aki szereti faját, az ezen zászló alá sorakozik és az egyember erejével erősíti az összesség erejét.

A Tótföld elszakítása Csehországtól és Magyarországhoz való csatolása volt a tót néppárt letartóztatott vezérének terve

Prága, május 4.

(Saját tudósítónktól.) A csehszlovák fővárosban a hangulat politikai körökben a lehető legnyomottabb. Gondterhes problémák nyomják a kormány fejét, amelyek egyelőre súlyos harcokban robbantak ki. Ilyen harc folyik most Benes külügyminiszter és Kraharz között és ehhez hasonló esatározások szorították le Hodzsa Milant is a politikai arénából egy csendes tátrai szanatoriumba. Mindezek az események azonban súlyban és érdekességben messze mögötte maradnak annak a nagy és izgalmas bővelkedő drámának, amelynek első felvonása most perreg le a pozsonyi börtön egy cellájában. A Tuka-ügy kezd igen nagy hullámokat verni, sokkal nagyobbakat, mint a külföldön gondolják.

Tukát, a tót néppárt legharcosabb tagját hetek előtt tartóztatták le. A vádirat szerint a politikus, akit a napokban párthívei nagy számban kerestek fel a börtönben, ahol lelkesen ünnepelték,

érintkezésbe lépett az osztrák-magyar monarchia volt tisztjeivel, abból a célból, hogy Szlovenszót elszakítsa Csehországtól és Magyarországhoz csatolja,

azonkívül az a gyanu ellene, hogy katonai árulásban vett részt, szövetkezett tisztekkel és katonai irodákkal, azoknak olyan tényeket árult el, amelyeknek a csehszlovák állam érdekében titokban kellett volna maradniuk.

Ezek súlyos vádak, de akik Tuka kát ismerik, azok egy betűt sem hisznek belőlük. Mindenekelőtt azal érvelnek, hogy Tuka, a volt pozsonyi egyetem tanára, a jogi tudományok egyik legalaposabb művelője, nem eshetik bele olyan tévedésekbe, amelyek őt ilyen lehetetlen helyzetbe hozhatják.

A Tuka ellen eljárást az a cikksorozat indította meg, amely Ivánka Imre dr. tollából származott. Tuka 1928 januárjában megírta Szlovák című lapjában a híres Vacuum juris című cikkét. Ebben

figyelmeztette a cseheket, hogy október 30-án lejár a tizeszten-dei próbaidő, ennek utána, ha kellő módon gondoskodás nem történik, Szlovenszót vissza nyeri teljes szabadságát, nem köteles adót fizetni, megtagadhatja az ujoncozást stb.

Erre következtek Ivánka támadó cikkei. Tény az, hogy Tuka, mint a tót néppárt legagilisabb tagja, (a párt „eszének“ nevezték), megalakította a „rodobrana“ szervezeteket, amelyek állítólagos célja az volt, hogy felkelést támasson Szlovenszótban, ha Csehszlovákia külső konfliktusba keverednék.

A vádak az ellenzék szerint teljesen alaptalanok és csupán azt a célt szolgálják, hogy a tót néppártot, mely már sok borsot tört a kormány orra alá, teljesen letörjék. Tuka szerintük Vacuum juris című cikkében tényleg megállapította, hogy 1928 októberében megszűnik a közösség Csehországgal. Ez azonban nem volt forradalmi cselek-

mény, mert hiszen Tuka itt csak figyelmeztetett, hogy cselekedjenek, különben be fog következni a vázolt jogi helyzet.

Az is igaz, hogy Tuka megalakította a rodobrana nevű szervezetet, de ezt nem a saját elhatározásából tette, hanem a párt megbízásából és beleegyezésével.

Az ügyészség eddig semmiféle terhelő bizonyítékot nem tudott szerezni Tuka ellen, aki továbbra is a börtönben várja ügye befejezését. Érdekes, hogy amíg így egyrésről a legadázabb harc folyik a tót néppárt és kormány között, addig a párt maga mégis támasza maradt a kormánykoalíciónak. Egyik oldalon harc, a másik oldalon szövetség, — nem egyedülálló furesasága a tót néppártnak.

Itt van Benes esete, ki a nemzeti szocialista párt tagja. Ez a párt ellenzéken van és Benes a kormányban foglal helyet.

A koalíciós pártok nagyrésze gyűlölettel van eltelve iránta és mégsem tudják eltávolítani. Igaz, hogy Benes mögött az elnök áll. Tuka mögött viszont a tót nép áll. A közeljövő fogja eldönteni, hogy a cseh centralisztikus törekvések erősebbek-e, vagy pedig a tót népnek autonómiára vonatkozó óhaja...

Csehszlovákiában sem fenéki tejjől minden és akiknek alkalmuk van néha a kulisszák mögött folyó játékba betekinteni, azok szép meséket mondhatnak a csehek és szlovák testvéreik egyetértéséről és együttérzéséről.

Ha vásárolni akar
Ha még nem vásárolt
Ha jól és olcsón akar vásárolni

Trench-coat, tavaszi felöltőt, öltönyt, készen vagy mérték után,
ugy forduljon bizalommal Bánát legnagyobb ruhaáruházához
Hitelképes egyének részletfizetésre készpénzárban vásárolhatnak

KINCS ARTUR

Temesvár-Gyárváros, Andrássy-ut
TELEFON 18-53. TELEFON 18-53.

Riport tiz temesvári hidról, amely van és a tizenegyedikről, amely nincsen, bár nagy szükség volna rá

Temesvár, május 5.

A temesvári Bega-hidak szinte onként kínálkoznak föl riporttémának. Tizenkét Bega-hidról írunk alább, tizenegy olyanról, amely létezik és egyről, amelyre szükség volna. A hidak fontos közlekedési eszközök egyrészt, másrészt pedig városszépítést is szolgálnak. Mindkét szempontból sok a kívánivaló a temesvári hidakkal szemben.

Kezdjük a sort

A Fröbl-utcai hid

leírásával. Ez már annyira korhadt, hogy alulról tele van penészgombával. Súlyosabb teherrel megrakott kocsik nem is közlekedhetnek rajta. Még akkor is veszélyes lenne, ha egyszerre több ember akarna rajta átvonulni.

A Bem-utcai hid

vasból van. 1870-ben készítette a resicai vasgyár. Ez a hid facölöpökön nyugszik. Ezek már rozogák, ingók. Ha egyszer valamelyiküket alámossa a víz, nagy baj lehet még abból. Harmadiknak következik

A Bonnaz-utcai hid.

Ezen villamos is jár. A padlózatát tavaly javították ki, de az már megint hibás. Ugyanis nagyon rossz a hidra a felhajtás kocsikkal és éppen ez teszi tönkre a padlózatot. Két oldalt a gyalogjárók részére fentartott pallóra sima kőcöckán kell feljárni, ezek pedig nemesak télen, hanem esős időben nyáron is olyan sikosak, hogy veszedelmes rajtuk járni.

A Török-utcai hid

teljesen használhatatlan állapotban van. Se feljárója, se lejárója nincsen, de ha volna is, a kocsik akkor sem közlekedhetnének rajta, mert a hid vasgerendázata úgy áll, mint a husavesztett bordázat. A hid kocsitúja máig se készült el. A gyalogjáró az

Szt. Gellért Gyógyfürdő és Szálló Budapest

47C-os radiumos gyógyforrások. Legtökéletesebb fürdő és gyógyberendezések. Hullámzó vízű nyári uszoda.

Elsőrangú szálló a fürdővel közvetlen kapcsolatban. A legmodernebb kényelmi berendezések.

GUNDEL nagyhirű konyhája. Egyágyas szobák 6—12 P.-ig. Kétágyas 12—22 P.-ig.

Nagy vizum és utazási kedvezmény.

egyik oldalán megvan ugyan, azonban nyaktörő lépesón kell rajta föl és le kapaszkodni.

A Hunyadi-hid

következik azután sorban. Ez a hid új, de még teljesen befejezetlen. A rendes korlátok helyett kétoldalt deszkakerítést raktak, amely már annyira elkorhadt, hogy aggkori gyengeségtől meghajol. Tamaszkodni hozzá életveszélyes lenne, mert az ember a kerítéssel együtt a Begába zuhanna. A hid befejezéséhez szükséges faragott kövek évek óta készen állanak és várják sorsukat.

A vasuti hid

az öngyilkosok hidja, amelyet a hajózás érdekében fel kellene emelni, süllyedőben van. A hidon a járókelőknek deszkapallót csináltak, ahelyett, hogy ezt a hidat a gyalogjárók részére teljesen megközelíthetetlennek igyekeztek volna tenni.

A Püspök-hid

befejezetlen. A csanádi püspökök szobrai, amelyeket annak idején Strobl szobrászművésznél megrendeltek, a változott viszonyok következtében nem kerülnek a hidra, de a csonka oszlopokra mégis kellene valami díszítést tenni.

Most következnek az

a hid, amely nincsen.

Ezt a városi kertészet alján kellene megépíteni. Ezen a vidéken — különösen az erzsébetvárosi részen — egymásután épülnek meg az új utcák. A házsorok máról-holnapra nőnek ki a földből. Azonban ebbe az új városrészbe egy fuvaros sem vállal fuvar, mert óriási kerülőt kell tennie rossz úton. Egy új hid ezt a városrészt megközelíthetővé tenné. Azután következik a kis hid, amely a két parkot összeköti. Ez csak gyalogjárásra szolgál és egyedüli kifogástalan Bega-hid. A Központi-fürdő előtti és a

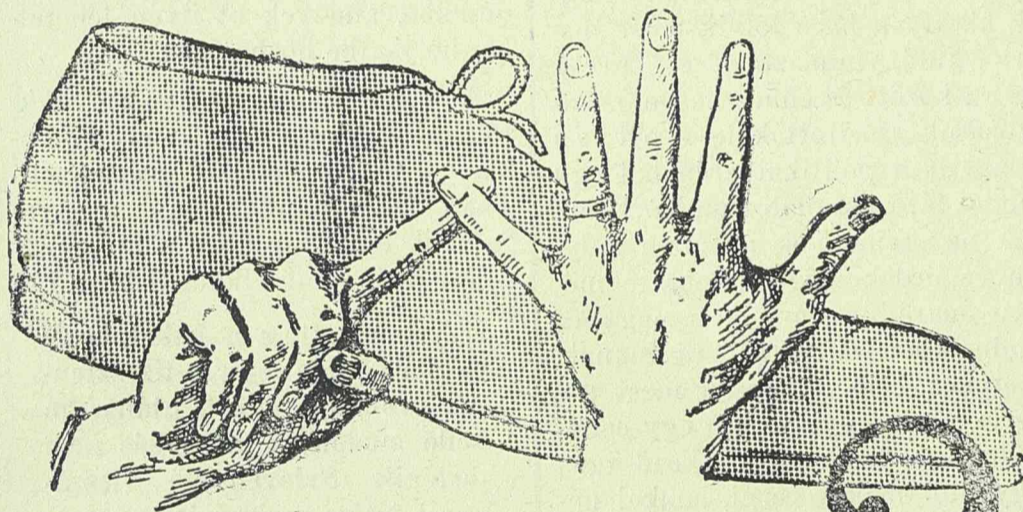
Széna-téri hid

körül nincsen más baj, csak az, hogy kocsitújukon az aszfalt igen súlyos repedéseket mutat. Remélhetőleg ezeket ki fogják még a nyáron javítani. Ugyanilyen hibák vannak a

Malom-téri hid

körül is. Itt azonban nagy baj az, hogy a Bega falazott partját a víz egyre mossa, a talaj emiatt süllyed és süllyedéssel fenyegeti a hidat is. Tavaly a süllyedő és bomladozó mederfal helyreállítását megkísérelték, azonban miután a költségvetésben nem volt erre elegendő fedezet, ezt a munkát abba kellett hagyni.

K. E.

Miért kell megvenni?

»Dorco«
gummitalpú vászoncipőt

1. mert larios,

2. mert kényelmes,

3. mert könnyű,

4. mert tetszelős,

5. mert

olesó.

Ügyeljen a Dorco védjegyre!

Ebédliő-szőnyeg

Smyrna utánzatban Lei 800.—
Futó - szőnyeg

méterje..... Lei 40.—

Futó-szőnyeg, nehéz mi-

nőség, spárgából..... Lei 95.—

Kókusz futó-szőnyeg .. Lei 160.—

Függöny 1 ablakra .... Lei 290.—

HAAS LIPOT

Linoleum és Szőnyegáruház

Timișoara, Bulev. Regele Ferdinand 5. 1803

Szomorú séta

az erzsébetvárosi temetőben

Temesvár, május 5.

Az erzsébetvárosi temetőben jártam. Az első pillanatban megkapott gondozatlan volta. Mint elhagyott, megunt szerető, akinek már nincsen senkije, hogy kedvéért ünnepi ruhába öltözzék. Sok kereszt szanaszét hever. Távolabb fekszenek a sirtól, mintha megunták volna az egyhelyben való állást. A hatalmas márványkövek nagy része megrokkant óriások gyanánt, roskadozó térdekkel előrehajolva áll. Attól lehetett tartani, hogy a következő szélroham ledönti őket.

Pusztulás képe integett mindenfelől. A sírok előtt töredezett padok, amelyeket hosszú évtizedek előtt kegyeletesek kezek ácsoltak oda. Ezeknek a padoknak nagyrésze már csak a múlté. Több jeltelen sír van, ezek a legszomorubbak minden között. Pedig ezek alatt is, valamikor élő ember nyugodott, akinek érző szíve volt, aki szerette az élet szépségét, aki élt. Tisztes polgári neve volt, ismerték és becsülték, szerették, tisztelték az emberek és néhány évtizeddel halála után jeltelen sír hirdeti minden földi dolog mulandóságát.

A kijáratnál találkozom egy fiatal párral. Egymáshoz bujva mennek és közben összevetnek. A leány most megáll, táskájából előszedi a festékes rudaeskát és gondosan sminkeli magát. Már kint vagyok a temetőből, de a nevetésüket még hallok. Milyen furcsa ez a vig kacagás itt a halál birodalmában..

Kavaráni mész Tordai cement

Gipsz
Stukaturnád
Szigetelőlemezek
Fedőlemezek
Eternit fedőpala
Vastraverzek

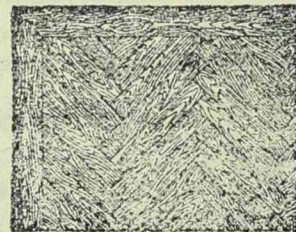
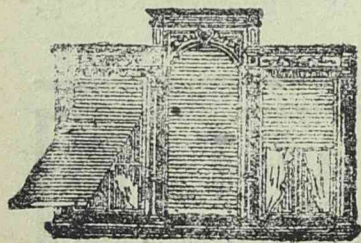
III. REITER SIMON

Temesvár, Józsefváros, Küttel-tér (2318) Telefon 2—38.

Parketta,- „Esslingeni“ faredőny- és asztalosáru-gyar

FISCHER és BRAUN

Temesvár-Erzsébetv., Str. Odobescu (Holló-u.) 3.
Telefon: 19-33. Alapított: 1880.

Zsombolyai bankigazgató hamisan kártyázott és leleplezték

A bántó község szenzációja — A végzetes piros tizes — "Lénárt, te csalsz!" — A leleplezés után lemondott a bankigazgatói állásról

Zsombolya, május 5.

(Maját tudósítónktól.) Zsombolyán maok óta másról sem beszélnek, mint a végzetes kártyapartiról, melynek játékosai közismert zsombolyai szörök voltak és amely annak egyik résztvevőjére nézve csufos eredményre végződött. Főszereplője és egyben nyilvánosan szenvedő főhőse Walzer Lénárt zsombolyai bankigazgató, akit a kártyapartiban leleplezték, hogy hamisan kártyázott. Walzer Lénárt hosszú ideje van Zsombolyán és az utóbbi években, mint a Bánáti Központi Bank Részvénytársaság vezérigazgatója — beavatottak szerint — hatalmas vagyonra tett szert.

Walzer szenvedélyes kártyás volt és a szenvedélye lett a veszte. Néhány nappal ezelőtt este ismét leült két zsombolyai urral kártyázni, akik közül az egyik ügyvéd, a másik pedig állatorvos. A játék egy ideig csendben folyt, amikor a társaság egyik tagja megfigyelte, hogy a kártyák neki gyantásak és ezért a pincértől új játszmat kértek. Az új játszmat meg is kapták, de a játék közben, melynek rendje az, hogy az ellenfél tartozik egy-egy lapot felmutatni, feltűnt, hogy Walzer második felmutatásánál más kártyát mutatott, mint előző alkalommal. A végzetes kártya a piros tizes volt, mely a játékban döntő értékkel bír. Az egyik kártyapartner Walker Lénárt, te csalsz!

Walzer elsápadt, zavarba jött és elkezdett magyarázni, hogy a piros tizes, melyből természetesen csak egy lehet egy játszmatában, hogyan került hozzá. A játék természetesen félmaradt és Walzerrel nem voltak szándékai tovább játszani. A dolog megbeszélése a következő napon az lett, hogy Walzer kénytelen volt levonni a következtetéseket és lemondott a Bánáti Központi Banknál viselt igazgatói állásáról. Az ügyek átadása még mindig folyamatban van. Valószínű utóda a temesvári pénzügyintézet zsombolyai fiókjának tisztviselője lesz.

Érdekes, hogy Zsombolyán nem fogadják valami nagy részvétellel Walzer szerencsését, mert mint hitelező, a banknak köztartozásos volt és mivel nagy részvénytulajdonos is van az intézetnél, az ő akarata érvényesült. Előfordult, hogy engedékenységre akarták bírni az adóssal szemben, de ilyenkor Walzer kijelentette:

— Nem bánok semmit! Ha kell, holttesteken is átázok!

Walzer hír szerint már megkísérelte az egyezkedést kártyapartnereivel, de a kártyapartnerektől máskor is nyert nagy összeget, de azok erre nem hajlandók. Egyikük azt mondta, hogy nem akar semmit sem visszafogadni Walzertől, mert ettől bűnös uton nyert pénzből. Jelentőző az, hogy Walzernek néha egyes kártyások adóssok maradtak és ilyenkor ő volt az, aki nagyhangon mondtotta:

— Akinek nincs pénze, az ne kár-

tyázzék! A kártyaadósság becsületbeli adósság, azt minden körülmények között meg kell fizetni.

Ez természetesen még akkor történt, amikor nem hozta ilyen súlyosan kellemetlen helyzetbe egy piros tizes,

melyet nem azon a helyen találtak meg, ahova a véletlen szeszélye rendelte, hanem fatális tévedés folytán Walzer kártyái között. Az esetet szelvében-hosszában tárgyalják nemcsak Zsombolyán, hanem környékén is.

Felakasztotta apját és holttestét a kutba dobta

Temesvár, május 5.

Tavaly december harmincadikán a bázosi csendőrség azt jelentette a temesvári ügyészségnek, hogy Icob János hatvan éves bázosi gazdálkodó öngyilkossági szándékból a kutba ugrott és meghalt. Icobot eltemették, temetése után azonban megindult a falusi pletyka, hogy Icob nem lett öngyilkos. A csendőrség titokban nyomozást indított, mely hónapokon át tartott. A csendőrség az eddigi nyomozás adatai alapján a következő tényállást állapította meg. Icob János és férjénél levő leánya között napirenden voltak a nézeteltérések, amelyek igen gyakran tettelegességgé fajultak. Tavaly de-

cemberben — jelenti a csendőri nyomozás — a lány súlyosan elverte az apját, utána felakasztotta, majd a hullát a kutba dobta, hogy így öngyilkosság látszatát keltse.

A csendőri jelentés alapján a temesvári ügyészség elrendelte az ekszhumálást, amely tegnap délelőtt Archiri Sándor vizsgálóbíró, Nicolau Konstantin ügyész, valamint Bugariu György vizsgálóbírói jegyző jelenlétében Bázoson ment végbe. Wachsmann Alvin dr. megejtette a boncolást és a jövő héten nyújtja be véleményét. Ez lesz hivatott megállapítani, hogy a falusi pletyka alapvetően volt-e vagy sem.

Itéletidő dühöngött több temesi község fölött és mérhetetlen károkat okozott

Végvár, május 4.

Végvár község és környéke fölött valóságos itéletidő vonult végig. Este félhat óra felé hatalmas szélvihar kerekedett, amely olyan nagy erővel dühöngött, hogy kerítéseket döntött ki, szénaboglyákat és szalmakazlakat borított föl és a szénát-szalmát a hetedik határig kergette maga előtt. Az egész faluban egyetlen ház és csűr teteteje nem maradt épen, sok helyen a tető felét is lesodorta az orkán. A hártáiban a vihar ereje még nagyobb volt. Tanyák, magtárak és istállók tetőit egyszerűen lehordta. Sok helyen még az istállók falait is kidöntötte a rettenetes szél. A lovak, amelyeket a vihar ekébe, vagy boronába fogva lepett meg a mezőn, megvadultak, megfutmodtak és csak nagynehezen lehetett azokat újból befogni.

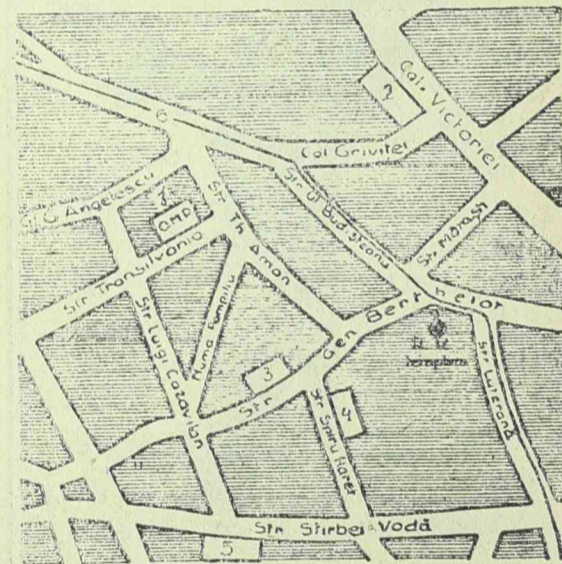
A végvári állomásról egy üres teherkocsit a szél két kilométernyire hajtott maga előtt és az utána küldött mozdony csak nehezen tudta elérni és visszahuzni. A Buziás felől jövő vo-

nat kénytelen volt a nyílt pályán megállni. A szél majdnem valamennyi személykocsinak benyomta az ablakait és az egyik kocsinak a tetejét valószínűleg leszakította. A vonathoz több teherkocsi is volt csatolva és az egyik deszkával volt megrakva. A deszkák le voltak láncolva, azonban a vihar a láncot elszakította és a deszkákat sorra felkapta és úgy hajtotta a levegőben, mint a tollpelyhet. A vihar a kocsin egyetlen szál deszkát nem hagyott és némelyiket még négy kilométernyi távolságra is elvitte. A vonal mentén a szélvihar ledöntötte a telefon és táviró pónáit és teljesen megszakította az összeköttetést az egyes községek között. A Végvárral szomszédos Sipet községben a vihar ugyan csak nagy pusztításokat vitt véghez és ott még több új házat is érzékenyen megrongált. Van olyan gyengén épült ház, amelyből csak az alap maradt meg. Sósod tájékán a szélviharral együtt hatalmas jégeső is tombolt.

A Magyar Párt bukaresti irodájának helyisége

Bukarest, május 4.

Az Országos Magyar Párt bukaresti irodája helyiséget változtatott. A párt a Strada Poincaré 28. számú házból, ahol éveken keresztül volt, egy jobb és megfelelőbb helyiségbe költözött, amely a Strada Transilvania 8. szám alatt van. Ebben a házban van a Magyar Párt bukaresti irodája és ott találkoznak és tartják értekezleteiket a bukaresti parlament magyar tagjai. Az új helyiség az északi pályaudvarról, ahová a bántó és erdélyi vonatok érkeznek, könnyen megközelíthető. A pályaudvar előtt a 6. számú vilamos kocsiba kell ülni, amely a Calea Grivitei halad. A Calea Grivitei és Strada Th. Amos utcák kereszteződésénél levő megállóhelyen — amelyet a kalauz minden kérdezősködőnek készséggel megmond — le kell szállani, ott befordulunk a Strada Th. Amosba, amelynek első sarkán ott találjuk a Strada Transilvaniát. Az utca jobb oldalán találjuk a 6. számú házat, amelyben a Magyar Párt bukaresti irodája székel. Bemutatjuk olvasóinknak tájékozódás végett a térképet is, hogy annál könnyebben megtalálják a Magyar Pártot, ha Bukarestben dolgoznak. A Magyar Párt új helyiségeinek közelében van a miniszterelnökség, a közoktatásiügyi, a kultusz és a pénzügyminisztérium is, amelyekben az ügyes-bajos embereknek legtöbb dolgot van és amelyek a térképen külön vannak megjelölve.

— 6 sz. villamos. 3 = Kultusz min.
1 = Magyar Párt. 4 = Közoktat. min.
2 = Pü. minisztérium. 5 = Min. Elnökség

A FEGYVERKEZÉS KORLÁTOZÁSA PAPIRON. Genfből jelentik: A

leszerelési bizottság a fegyverkezés korlátozásáról szóló amerikai javaslatot, amely szerint a költségvetési tételket hozzák nyilvánosságra, névszerinti szavazással elfogadta. Szovjet-országnak ellene szavazott a javaslatnak, Németország nem vett részt a szavazásban. Bernstorff gróf kijelentette, hogy nem fogadhatja el az amerikai javaslatot, mivel nem foglalja magában a fegyverkezés valamennyi elemét, nem teszi lehetővé a fegyverkezés lényeges csökkentését és nem felel meg az egyezségi okmány követelményeinek. Németország kénytelen a bizottságra hárítani a felelősséget a leszerelési értekezlet előkészítése miatt.

BUCUREȘTI GRAND HOTEL

A legteljesebb kényelemmel berendezve. Szobák fürdőszobával és telefontal. Léglift. Lift. Fogadó-, olvasó- és fodrásztermek. Bar. Buffet.

Olcsó szobák.

Kinai falat állit fel a kisebbségi törvény és elválasztja a román- mánságot a kisebbségektől

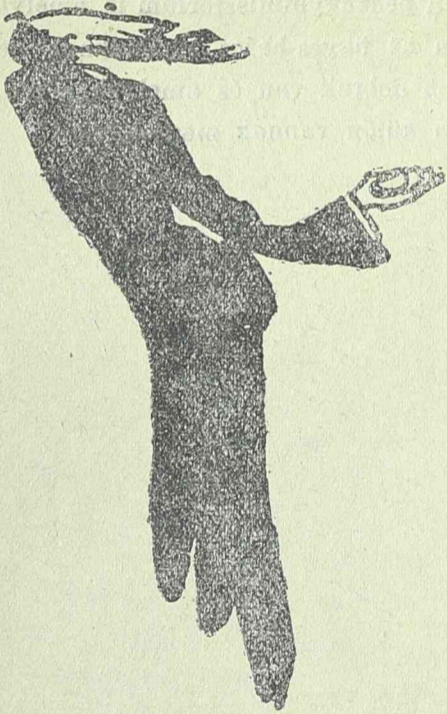
Jorga professzor nyilatkozata

Temesvár, május 5.

A Bukarestből jövő Szimplon tegnap harminc perces késéssel futott be a temesvári állomásra. A perronon a megszokott kép, zsvajj, tolongás, utasok keresik a budapesti kocsit. A Szimplon utasai érdeklődve állanak az ablakok előtt. Csak az egyik párisi hálófülkében ül magába mélyedten egy jellegzetes arcú férfi: J o r g a Miklós. Néhány hét óta ő a bukaresti tudományegyetem rector magnificusa. Jorga a fülkéjében ül és olvas. A hálókocsi szolgálja bejelent. Jorga magas vállas alakja megjelenik a fülke ajtajában. Mosolyog ez a misztikus ember. A tudóst letiporta a politikus. Jorga udvariasan fogad és tört németiséggel jelenti ki:

— Kérem beszéljünk németül, így talán jobban megy. De nincs semmi mondanivalóm. Én a bukaresti egyetem rectora vagyok. Nem én akartam lenni. Megválasztottak és betöltöm a rámbizott méltóságot. Két hónap alatt tettem is valamit a diákság érdekében.

— De professzor ur politikai szereplése, politikai véleménye mégis érdekelné...

Jorga professzor

— Ha érdekelne az országot, hogy én nekem mi a politikai hitvallásom, akkor több szavazatot kaptam volna az elmúlt választáson — jelenti ki a tudós tanár bizonyos maliciával.

És azután mit mondhatnék. Ami mondanivalóm van, azt megírom a lapomban. Igaz, hogy azt maguk ritkán olvassák. Nem jár erre. Ugy tengődöm csak vele. Egyik napról a másikra.

Minden szava malícia, gúny. Nem akar politikai nyilatkozatot adni. De amit a szavak mögül ki lehet érezni, az bizonyosfokú csalódottság, ami a tudós professzorból kiömlik. Majd így folytatja:

— Maniu nagyon tisztességes és korrekt ember. Máskülönbén önök jobban tudnak mindent mint én. Kérdezzék meg Averescut, Bratianu Vintilát, vagy Maniu Gyulát a politikai helyzetet illetőleg, Mit akarnak egy Jorgától, a tanártól?

— De ha már itt tartunk — folytatja most már kissé elfogódottabb hangon — én akartam ennek az országnak használni és adni, adományom bő és szép lett volna. Nem fogadták el.

Én most Velencébe megyek, ott két hónapig maradok és befejezem a román művészetekről szóló munkámat. Ismét eggyel több könyvem lesz. Ez az én hivatásom. A politika? Keserű vonás hagyja el ajka szélét. Lassan visszahúzódik az ajtóból:

— Tudja még megismernek... jegyzi meg.

— Tanár ur, ön mint román intellektuális, aki amellettt pártvezér is, nem zárkozhatik el a kisebbségi kérdésben elfoglalt magatartásának ismertetése elől?

Jorga rámnéz. Homloka ráncba verődik:

— Kisebbségi politika, kisebbségi törvény? Ezt nem értem. Minek a törvény, minek politika, minek korlátok közzé zárni természetes jogokat. Minek emberi szabadságokat törvényileg meghatározni. Ez nincsen. Ezek ígérettek, amelyeket így teljesíteni nem lehet. Itt ebben az országban szembenáll egymással két lelkitábor: a kisebbségek egyenkint és együttesen az egyik

oldalán, a másik részen pedig az összrománosság. A kisebbségek elhatárolják magukat védbástyáik mögé, a románosság Anghelcsujai pedig bombardírozásokkal akarják őket onnan kiugrasztani...

Jorga megáll. Szeme csillog és ebben a pillanatban a tánár Jorga, a rector, nagy horderejű politikai hitvallást tett. Hitvallás csak, az álmodozó lelkű, ideális szívű tanár elmélázása.

— Hiábavalóak a nemzeti parasztpárt gyulafehérvári ígéretei, minden hiábavaló.

Nem kell ide kisebbségi törvény. Mindkét oldalon nyiljanak meg az őszinte szívek, álljanak félre az Anghelcsuk és a nép minden törvényes korlátozás, kisebbségi törvény nélkül rátalál egymásra.

Ez a kisebbségi törvény csak kinai falat emelne a kisebbségek és a románosság közé. Szabad, levegőre van szükség...

Jorga ezután gondolatokban bővelkedő előadásba kezdett, de a vonat már indulásra készen áll és nemsokára viszi utasát a zombolyai határ felé. Jorga még ott áll az ajtóban és hosszan integet. Egy álmodozó tanárember szavaival játszik a májusi szél.

Grósz Dezső.

Kommunistákat fogott el a budapesti rendőrség is, akik lázító röpiratokat terjesztettek

Budapest, május 4.

(Tudósítónk telefonjelentése.) A budapesti politikai rendőrség négy heti erélyes nyomozás után újabb bolsevista megmozdulást leplezett le. Hetek előtt megállapították, hogy a főváros néptelenebb utcáin titokban röpiratokat osztogattak, amelyek kommista tartalmuak voltak. A röpiratok megjósolják, hogy az 1919. évi vörös idők újból felelevenednek, ezenkívül lázítanak a kommista röpiratok a hadsereg és a levante oktatás ellen. Végül dicsérő hangon emlékeznek meg a szovjetunióban uralkodó helyzetről, egyben felhívják a parasztságot és a munkásságot a kormány megbuktatására. A rendőrség megállapította, hogy

az újabb mozgalom vezetője Lukács Jenő kőműves, aki orosz fogságban lett kommista és Bécsben Kun Bélának hallgatója volt. Azonkívül résztvevett Lukács a Rákosi-féle összeesküvésben is. Kivüle még Kristóf Károly, Nagy Aladár, Tóth József és Keschlinger Pál kőművesek voltak részesei a legújabb kommista agitációnak, akik annak idején valamennyien kisebb büntetést kaptak a Rákosi-féle összeesküvésből kifolyólag. A rendőrség több helyen házkutatásokat tartott és a legutóbbi napok házkutatásai során nagy mennyiségben foglalt le lázító tartalmu röpiratokat. A mozgalom valamennyi vezetőjét sikerült letartóztatni.

A Mindenható kifürkészhetetlen és bölcs akaratában megnyugodva, megtört szívvel tudatjuk, hogy egyetlen fiunk

Dittrich György joghallgató

hosszu és kinos szenvedés után, életének 21-ik évében, 1929 május 3-án este 9 órakor elhunyt.

Kedves halottunkat vasárnap, 5-én délután 1/6 órakor temetjük a szülői házból (III., Dója-utca 28). Az engesztelő szentmiseáldozatot 6-án reggel 8 órakor mutatjuk be az Urnak, az erzsébetvárosi Salvatoriánus-rend házikápolnájában.

Pax tecum!

Temesvár, 1929 május hó 4-én.

Dittrich Emil és neje
szül. Schmidt Annuska.

Felhívás

Harján János és Társai szándékában van, Kocsonyai János urnak, Timisoara I., Strada Eugen de Savoy, a Temesvári Ipari Munkaadók Szindikátusának épületében lévő vendéglőüzletét megvenni.

Félszólítjuk Kocsonyai János ur esetleges hitelezőit, hogy nevezettel szemben fennálló követelésüket, a Vendéglős Ipartestületnél, Timisoara I., Strada General Praporgescu 5, három napon belül bejelentésük.

Timisoara, 1929 május 2.

Mednyánszky István
elnök

Argusnál alkalmi házeladások!

Ujjonnan épült modern emeletes bérpalota 3 szobával, elfoglalhatósággal 250.000 lei jövedelemmel 2 millióért.

Még adómentes emeletes bérház 1,800.000 leiért, Modern 2 lakásos családi ház elosztható két bejárattal 900.000 leiért.

Bérház 1 üzlettel, 7 lakással 500.000 leiért. Emeletes családi villa 6 szobával elfoglalhatósággal 1,200.000 leiért. Modern családi villák 4, 5, 6, 8 szobás lakásokkal 600.000 lei-től felejt. Kétemeletes sarok bérpalota 150% hozadékkal. Háromemeletes bérpalota 4 utcára, 39 modern lakással 120% hozadékkal. Főutvonalon 18 lakásos bérház egy és fél millióért. Bérház 2 üzlettel, 17 lakással, sok melléképülettel, nagytelekkel, 220 000 jövedelemmel, 1 millióért.

ARGUS

ügynökségnél, Lloyd-sor

Prefectura jud. Timis-Torontal
No. 13712/1929

Publicatiune de licitatie

Se aduce la cunostinta generala cun zina de 25 V. 1929 ora 12 a. m. se va tine a doua licitatie publica cun termin scurt de 15 zile pentru cun pararea pe seama serviciului tehnic judetean a unui automobil marca „Crysler Dodge” ori „Steyr” cun locuri, 6 cilindri si 60 H. P.

Licitatia se va tine in biroul serviciului economic al Prefecturei judetului Timis-Torontal (etaj I, usa No. 61) in conformitate cu dispozitiuni art. 72—83 din legea contabilitatii publice.

Dni concurenti vor depune odata cu ofertele lor timbrate conform legii inchise si sigilate si o garantie cun 10% asupra sumei oferite, in numerar sau efecte garantate de stat.

Oferte in valuta forte intarziate se date prin telegrama si supraoferte nu se admit.

Informatiuni se pot obtine in zilele cun lucrul dela serviciul economic judetului (etaj I, usa No. 61).

Timisoara, la 1 Maiu 1929.

Prefect: indiscifrabil.

Seful serviciului: indiscifrab

1000 lei jutalma

kap az, aki a Schnappföldön lévő kertemből az ellopott gyümölcsfáim és oszlopok nyomára vezet. Szabó Pál, IV. Ormos-utca 8.

Huszonnégy halottja van berlini zavargásoknak, melyeknek egy amerikai ujságíró is áldozatul esett

Berlin, május 4.

A német főváros nem tud megnyugodni és a kommunisták még mindig várják az alkalmat, hogy zavarokat okozzanak a városban. Tegnap délutáni harcok egyik áldozata volt a Kay Charles negyvenhat éves amerikai ujságíró, akit a Hermannstr. utcában lőtt fejéből vérezve halálra. Tegnap kora délelőttig többi napok összetűzéseit huszonnégy halottat eredményeztek, a súlyos sebesültek száma pedig százharminöt. Ezek valamennyien kommunisták. A könnyebben sebesültek száma állapítható meg pontosan, mert a kommunisták a rendőrség részéről kérelmére helyezett segélynyújtási szervet.

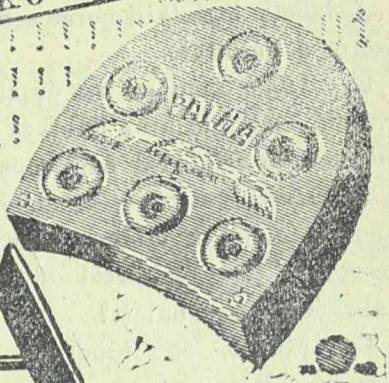
vezet embereit is lövöldözték, akik ilyenformán sok helyen nem léphettek működésbe. Bizonyos azonban, hogy több száz könnyebb sebesültje van az utóbbi napok harcainak. A rendőrség reméli, hogy a tisztogatás munkáját hamarosan befejezik és a kommunistákat az egész vonalon ártalmatlanná teszik.

Zörgiebel rendőrfőnök az éj folyamán nyitott autón személyesen járta végig a veszedelmesebb harcok színhelyét. A rejtékhelyeken tartózkodó kommunisták felismerték több helyen a gyűlölt rendőrfőnököt és gyalázó kifejezésekkel illették. Többször lövöldöztek is rá, de egyetlen golyó sem talált.

5 és fél munkanapja van a hétnek.

szünetnapon!!!! Vidáman járj!!!!
 ne cipelj!!!! Palma-sarkot viselj!!!!
 Hétköznapon!!!!
 Gondot ne cipelj!!!!
 ...Hogy a szürke hétköznapon...
 ...Vidáman járj a flaszteron...
 ...Hogy semmi gondot ne cipelj...
 ...Csakis Palma-sarkot viselj...
 ...Gondot ne cipelj!!!
 viselj!!!! Hétköznapon!
 járj!!!! Gondot ne cipelj!
 kot viselj!!!! Hétköznapon!

PALMA

A gyöngyháznyelű kés árulta a rablógyilkos cigányokat, akik a mehalai rendőrség kezére kerültek, de onnan elengedték őket

Kinek minden cigány a rokona

Temesvár, május 5.

Most már kétségtelenné vált, hogy a mehalai rendőrség — mint azt már megvesszerűen megirtuk — a véletlen folytán elfogta Windhauer verseci vendéglős és fiának gyilkosát és az őt gyanútlanul szélnek eresztette. Gyilkos nem más, mint Sztojkov Lázár büntetett előéletű cigány, aki Goman József néven is ismeretes. Sztojkov-Goman vadházastársával, Tukovics Rózával együtt volt az egyik mehalai kocsimában, ahol összerakodtak. A közelben szolgálatot teljesítő rendőr botrányokozásért és rendhárítás miatt vitte be őket a mehalai rendőrségre, ahol Alexi Virgil rendőrkomiszárus hallgatta ki őket. Előadták, hogy családi okokból folyólag civakodtak.

Mint hogy akkoriban még nem volt ellenük semmi gyanuok, Alexi rendőrkomiszárus mindkettőt szabadon bocsátotta.

Éppen aznap azonban híre jött, hogy Versecen kettős rablógyilkosság történt. Már nap előtt és minthogy Alexi Virgil rendőrkomiszárus olyan tárgyakat látott kettőjüknél, amelyek a rabló-

gyilkosságból eredhettek, rendőreivel a mehalai cigánysoron kerestette őket, azonban akkorára már nyomuk vesztett. Terhelő adatokat juttatott a rendőrség birtokába Sztojkov-Goman és Tukovics Róza ellen az a cigánykaraván is, amelyet a falvakból hozott Temesvárra a csendőrség.

Gutu Athanász rendőrigazgató, a bünygyi rendőrség vezetője, maga vette kezébe a nyomozás irányítását és a detektíveknek sikerült is előállítani Constantinovic Máriát, Tukovics Róza anyját.

Kiderült róla, hogy Constantinovic Mária április 21-én jött át Jugoszláviából utlevél nélkül és hogy társaságában egy cigányférfi és egy cigányasszony is volt.

Constantinovic Mária a bizonyítékok terhe alatt beismerte ugyan, hogy tényleg átszökött a határon, de tagadta, hogy Sztojkov Lázár és Tukovics Mária vele lettek volna. Ugyancsak tagadja azt is, hogy a verseci rablógyilkosságról bármit is tudna. Esküdjön arra is, hogy Sztojkov és a leánya nem is voltak mostanában Jugoszláviában.

A temesvári rendőrség távirati értesítésére tegnap Temesvárra érkezett Mezeradszky dr. verseci főkapitány és Zubovics Virgil rendőrbiztos. Constantinovic Máriát ezek jelenlétében újból kihallgatták és a cigányasszony ismét tagadott.

A megmotozásánál azonban találtak a zsebében egy gyöngyháznyelű zsebkést, amelyről kétséget kizárólag megállapították, hogy az

Windhauer verseci kocsimárosé volt.

Erről a zsebkésről azt állítja Constantinovic Mária, hogy azt Versec közepében az országuton találta. Megnéztek a verseci rendőrség vezetői egyéb bűnjeleket is, amelyeket Constantinovic Máriánál talált a rendőrség és azokról pontos leírást készítettek. Megtekintették a temesvári bünygyi rendőrség nyilvántartásában Sztojkov Lázár, alias Goman József fényképét is és kijelentették, hogy a személyleírás teljesen ráillik arra a cigányra, akit a rablógyilkosság estéjén járókelők a Windhauer-féle kocsmá körül ácsorogni láttak. A fényképről másolatot is vittek magukkal és elutaztak. Mára aztán táviratilag értesítették a temesvári rendőrséget, hogy egy ezüst ötmárkás pénz, amelyet szintén a temesvári rendőrség őriz és

amelyet Constantinovic Máriánál volt, a meggyilkolt rokonainak bemondása szerint kétségtelenül Windhauer tulajdona volt.

Nagyon feltűnő az az igyekezet, amellyel Constantinovic Mária minden nyomot, amely Sztojkov-Goman nyomára vezetne, összekuszálni törekszik. A rendőrség bizonyosra veszi, hogy a rablógyilkos, aki azért szökött át Jugoszláviából, mert ott már nagyon forró volt lábai alatt a talaj, a környéken bujkál valahol. Bujdosását megkönnyíti az, hogy rokonságban van az összes nagyobb kőboreigány családdal, amelyek rejtegetik. Crenian Aurél rendőrprefektus elrendelte a rablógyilkos Sztojkov-Goman országos körözését.

Végre

megalakult az új koalíciós osztrák kormány

Bécs, május 4.

Az egy hónap óta tartó osztrák kormányválság tegnap véget ért. A nemzeti tanács délelőtt tizenegy órakor ülést tartott és a főbizottság jelölését magáévá téve az új kormányt megválasztotta. A polgári koalíció valamennyi pártja a jelölőbizottság javaslata mellett szavazott, a szociáldemokraták meglepetésszerűen a jelölőjavaslat ellen. A nemzeti tanács a jelölőbizottság javaslatát nyolevankilenc szavazattal ötvennégy ellenében elfogadta. Ezzel a nemzeti tanács a következő minisztereket választotta meg.

Kancellár: Streeruwitz keresztény szocialista.

Helyettes kancellár: Schumy gazdaszövetség.

Pénzügy: Mittelberger keresztény szocialista.

Közoktatásügy: Csermak dr. keresztény szocialista.

Igazságügy: Slama dr. nagynémet.

Kereskedelemügy: Schurff nagynémet.

Mezőgazdaság: Födermayer keresztény szocialista.

Népjóléti: Resch dr. keresztény szocialista.

Hadügyminiszter: Vaugoin keresztény szocialista.

Az új kormány kedden délelőtt teszi le az esküt és az új kancellár a nemzeti tanácsot kedden délutánra hívta össze, amikor is felolvassák az új kormány nyilatkozatát, amelynek vitáját nyomban meg is kezdik. Miklós szövetségi elnök a nemzeti tanács tegnapi ülésében hosszabb beszédben méltatta a Seipel-kormány érdemeit, majd üdvözölte az új kormányelnököt.

Gyermek kocsik

Világmarka.

Fényezett 2250 L. — Nikkelezett 2650 L.

Schwarz Gyula

gyermekkocsi áruháza

Belváros, Mercy-utca 2. sz.

MÁLNÁSI MÁRIA FORRÁS

Természetes alkalikus sósgyógyvíz
 Gyomorégést azonnal megszüntet

A legjobb nyálkaoldó gyógyszer
 Mindenütt kapható

Kutkezelőség: Brassó.

1833

Főlerakat: KARDOS MIKLÓS, Timisoara, Str. Vladimirescu 30.

Beje'entés.

A közismert cernovitzí

„HERCULES“

kötszövött és harisnyagár felhívja a n. é. közönség szíves figyelmét, hogy a napokban Temesvárt fióküzletet létesít gyártmányainak kicsinybeni

gyári árak mellett

árusítás céljából és felhívja a n. é. közönséget, hogy tartsa fenn szükségletinek beszerzését a fióküzlet bejelentendő megnyitására. (2058)

A NEMZETKÖZI SÓHIVATAL NEM ENGED. Londonból jelentik: A Népszövetség kisebbségi előkészítő bizottsága a beterjesztett memorandumokat és javaslatokat átvizsgálta és erre vonatkozó tanácskozásait befejezte. A hármass előkészítő bizottság állásfoglalása a népszövetségi tanács júniusi madridi ülészaka elé kerül. A bizottság állásfoglalását egyelőre teljesen titokban tartják, a Times azonban arról értesül, hogy nem fognak nagyobb változtatásokat javasolni a kisebbségi panaszokra vonatkozó rendelkezéseken.

Bocu miniszter a régenstanács előtt. Bukarestből jelentik: Bocu Szevér bányászati miniszter tegnap kihallgatáson jelent meg a régenstanács előtt. A miniszter legfelső jóváhagyás végett előterjesztette az egyesülési ünnepségek programját. Ez alkalommal a régenstanács tudomásul vette a Ferdinánd-rend alapításáról szóló miniszteri bejelentést is. Ezt a rendet mindazok kapják, akik az egyesülés létrehozatala körül szerepet vittek.

VIZUMOK

és bármely más megbízás HERZL, Bem-utca 28. Telefon 16-04, vagy LÖBL könyvkereskedés, Strada Alba Iulia. Telefon 11-60 (586)

Magyar költő temetése. Budapestről telefonálja tudósítónk: Tegnap délután négy órakor temették Vargha Gyulát, a kiváló költőt, az Akadémia csarnokából. A Tudományos Akadémia nevében Berzevicsy Albert, a Kiszaludny Társaság nevében pedig Pekár Gyula bucsuztatták el az elhunytat.

Letartóztatott kommunista mérnök. Bukarestből jelentik: A sziguranca tegnap letartóztatta Pauker Marcel kommunista mérnököt, akit távollétében tíz évi börtönrre ítélték. Vele együtt letartóztatták Jaroszlovka Éva egyetemi hallgatót, akit Pauker lakásán találtak meg.

A németek résztvesznek az egyesülési ünnepségeken. Bukarestből jelentik: Az erdélyi német néptanács tegnap Nagyszebenben ülést tartott, amelyen végleges határozatot hozott az egyesülési ünnepségekkel kapcsolatban. Kimondta a néptanács, hogy a német kisebbség hivatalosan résztvesz az egyesülési ünnepségen.

Lőrincz István

vizvezetési és csatornázási szerelő tisztelettel értesíti a közönséget, hogy vállalatával május 1-én

III., Holló-utca 40. szám alá költözött és további sz. pártfogást kér.

Még nem érkezett el az ideje. Bukarestből jelentik: A liberális-párt végrehajtó bizottsága tegnap ülést tartott, amelynek során Bratianu Vintila nagyobb ekspozítót tartott. Kijelentette, hogy a liberális-párt eivben résztvesz az egyesülési ünnepségeken, de csak olyan feltételek mellett, ha a kormány az ünnepségeknem ad politikai színezetet. Hangoztatta, hogy a liberálisok nem szándékoznak kormánybuktató akciót indítani, mert ennek ideje még nem érkezett el. Élesen kikelt a levante-egyesület megszervezése ellen és visszautasította azt az akciót, amelyet ezek az ifjúsági szervezetek most készítenek elő.

A romániai diktatura ellen akarja a kormány az ifjúságot mozgósítani

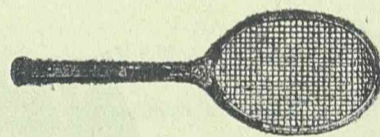
Kolozsvár, május 4.

A kormány tudvalevőleg mozgalmat indított és megszervezte a levante-egyesületet, amely országsszerte élénk visszhangot keltett. Munkatársunk ebben az ügyben kérdést intézett a nemzeti parasztpárt egyik tekintélyes befolyásos tagjához, aki a következő felelősséget adta:

— Kolozsvárról indult ki a mozgalom, amelynek csiráját a Chemarea-ban kell keresni. A nemzeti parasztpárt uralomrajutásakor nyugodtan tartotta kezében az ország vezetését, mert a stabilizáció és a külföldi kölcsön megkötése előtt állott. Amikor ezek megtörténtek, az ellenzéki pártok oldalán mozgolódás volt észlelhető. Azok a körök is mozgolódtak, melyek tíz éven keresztül teljes hatalommal és ellenőrzés nélkül birtokolták a hatalmat. A nemzeti parasztpárt pontos

értesítéseket kapott ezekből a körökből kiinduló mozgalom céljaira vonatkozólag. Őszintén megmondhatom, hogy diktaturát akartak csinálni olasz, spanyol és jugoszláv mintára. Nekünk ez ellen védekezni kellett. Odafordultunk tehát, ahová ellenzéki körünkben is mindenkor bizalommal fordulhattunk az erdélyi faluhoz. Nem akarunk és nem is akarunk semmiféle különleges célt elérni ezzel a szervezkedéssel. Nem a munkásság és a baloldali irányzat ellen akarunk szervezkedni, hanem a jobb oldal és az onnan kiinduló diktatura ellen. Elárulhatom, hogy ebbe az ifjúsági szervezetbe a kisebbségeket is be akartuk vonni. Maniu Gyula miniszterelnök hozzá is járult ahhoz, hogy a kisebbségek is ilyen falusi egyesületeket alakíthassanak, amelyeknek célját a polgári erények ápolása, a rendszeret propagálása és a kulturális élet fejlesztése képezik.

Elhunyt temesvári kereskedők. Ladányi László temesvári varrógépkereskedő hosszas szenvedés után ötvennégy éves korában meghalt. Halálát felesége, született Spitzer Olga, leánya, Kató, fivére Ladányi Dezső fűszerkereskedő, sógorai Szenes Emil dr. ügyvéd, Szenes Dezső, a Deutsch Testvérek cég társfőnöke és Szenes Oszkár kereskedő, valamint nagyszámú rokonság gyászolja. Temetése ma délután tízenegy órakor megy végbe a zsidó temető halottasházából. — Blum Sándor, temesvári terménykereskedő, a Pollák és Fia cég társfőnöke, harminchét esztendőskorában Abádszalókon meghalt. Blum Sándor, aki az orosz hadifogságban szerzett betegsége miatt nemrég felesége kíséretében Budapestre utazott és ott magát egy orvostanárral megvizsgáltatta, hazatérése előtt még ellátogatott Abádszalókra szülőihez, ahol állapota annyira rosszabbodott, hogy meghalt. Halálát szülőin kívül felesége, született Pollák Nelly és nagyszámú rokonság gyászolja. Temetése Abádszalókon ment végbe.

Tennisz-rekettok és labdák csakis idei friss áru, megérkeztek. **Javitások** (géphurozás) gyorsan és olcsón. „RECTA” Temesvár-Belváros, Hunyadi-u. Telefon: 133

Biciklilopás. Morva Ferenc boltiszolga betért a Szent Györgytér 4. szám alatt levő házba, ahol dolga volt és biciklijét a kapu alatt hagyta. Mire pár perc múlva távozni akart, 3548. számú kerékpárját már nem találta. Morva Ferenc az ismeretlen tolvaj ellen feljelentést tett a rendőrségen.

Legújabb modellek. Duvásasztéku raktár.

Haskötők, bebujós gummifűző, kombinéfűző, csipőformáló, melltartó, gummiharisnyák minden hosszúságú és nagyságban.

Mérték utáni rendeléseket készít minden kivitelben, mint e szakmában speciálta

WEISSBERGER ELISE

modern hig. nőcikkék műtermé

Temesvár-Józsefváros, Bul. Carol 15. (Hunyadi-ut és Küttl-tér sarkán)

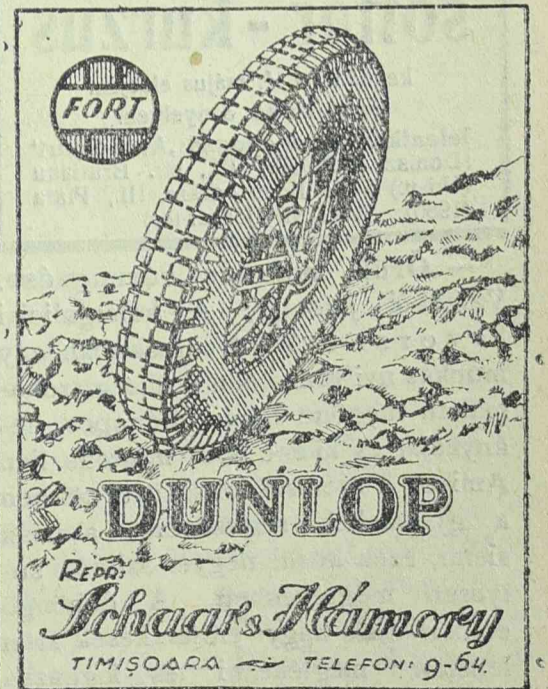
AZ OLASZ—MAGYAR BARÁTSÁG ERKÖLCSI ÉRTEKE. Romából jelentik: A Tribuna című lap vezérelékben foglalkozik az olasz—magyar barátsággal és kijelenti, hogy ennek a barátságnak a szokásos diplomáciai formákon kívül szellemi és erkölcsi értéke is van, amely legalkalmasabbnak látszik arra, hogy a viszony állandóságát biztosítsa. Miután Magyarország magát a bolsevizmus alól felszabadította, a megkisebbedett, de autonóm állam teljes méltóságával utasított vissza minden megalázást, mert a háboru megsemmisítő szenvedései után is megmutatta az egész világnak a magyar nép képességeit. Magyarország, fejezi be cikkét a Tribuna, Mussolini Olaszországhoz hasonlóan érzi az újjaszületés éltető hatalmát.

A jegybankok nemzetközi szövetsége. Budapestről telefonálja tudósítónk: Popovics Sándor, a magyar nemzeti bank elnöke, tegnap reggel Londonba utazott, ahol tárgyalni fog a jegybankok nemzetközi szövetségéről. Popovics véleménye előreláthatólag nagy sullyal esik a latba, mert a kontinens egyik legéltudatosabban vezetett jegybankjának elnöke.

Bellák

női divatárak képviseli a divatot és olcsó árakat. Jenőherceg-u. 12

* Új nagy kedvezmény előfizetőinknek. A Déli Hírnap az egyetlen napilap, mely állandóan a legnagyobb kedvezményeket nyújtja előfizetőinek. A nyugdíjasok, állami tisztviselők az előfizetést havi nyolcvan lei helyett hatvan leiert kapják, minden hirdető kivétel nélkül minden hónapban egyszer díjmentesen veheti igénybe hirdetési rovatunkat egy tíz szög terjedő apróhirdetéssel. Aki valamely hónap huszadikán fizet elő, a jövő hónap elejéig ingyen kapja a lapot, a budapesti Park szállóban minden előfizetőnk előfizetési nyugtájának felmutatása ellenében husz százalék kedvezményt kap a szoba árából és külön tíz százalékot az étkezéseknél, legújabbán pedig megállapodást létesítettünk a budapesti Bristol szállodával, hogy előfizetőink, akik ott szállnak meg, kiadóhivatalunkban utalványt kapnak, amelynek felmutatása ellenében a szálloda visszatéríti a vendégnek az autóköltséget az állomástól a szállodaig. Ha még tekintetbe vesszük, hogy ezeken kívül naponta házhoz szállítva, vidéken postával, élénk friss, a világ összes nagy eseményeiről beszámoló lapot kap,

— **Csendőrség átszervezése.** Bukarestből jelentik: A hivatalos lap legújabb száma közli, hogy a mai naptól kezdve a csendőrség átszervezéséről szóló törvény életbe lépett. Az új törvény értelmében az egész országban 2540 őr, négyszázhatvan körzet, hetvenegy legió és nyolc felügyelőség működik. A csendőrség szervezetét az új törvénynek megfelelően alakították át.

— **Jégeső és hősiyedés.** Budapestről telefonálja tudósítónk: Salgótarján és Debrecen vidékéről nagy jégesőt jelentenek. A hőmérséklet mindenütt erősen ingadozó és hasonlóan szeszélyes az időjárás Európa nyugati részein is. Temesvárott néhány napi szép idő után újra esőre fordult az időjárás és hősiyedést hozott magával.

— **Megtalálták az öngyilkos asszony holttestét.** Aradról jelentik: Megirtuk nemrég, hogy dr. Frigyer Lászlóné, szül. Schulz Kató, aki Pécsről, ahol a férje egyetemi tanár, Lippán lakó szüleihez látogatába érkezett, a Marosba ölte magát. A fiatal asszony holttestét tegnap Glogovac határában kivetette a víz és személyazonosságát kétségtelenül megállapították. Az öngyilkosság okát még mindig mély homály fedi.

— **Keresik a száguldó halálautót.** Megirtuk, hogy Paulok Istvánné született Mayer Zsuzsánát Kisbecskereken egy temesvári automobil elgázolta és a szegény asszony, akit a temesvári kórházba hoztak, még pénteken este meghalt. Paulok István, aki jómódu nagylaki gazdálkodó, tegnap megszerezte az engedélyt, hogy felesége holttestét hazaszállítsa és ott eltemettesse. Az elszállítás tegnap este meg is történt. A rendőrség a halálos elgázolás ügyében még mindig folytatja a vizsgálatot, amelybe bevonták a kisbecskereki csendőrséget is.

— **Földrengés rémes pusztítása.** Londonból jelentik: Moszkvai távirat szerint a Turkomán szovjet-köztársaság területén tegnap borzalmas földrengés pusztított. Germab városa romba dőlt, Askabad és Zirudze utcáinak házai szintén sorra összedültek. Már az első jelentések több száz halotról tesznek említést.

— **Zsidó Zeneszerzők címen** ehó 8 án, szerdán este 9 órakor a Kloyd-klub termében tartja előadását Wolfson Gyula. Az Ezra zsidó kultúregylet ezen nem mindennapi érdekes előadásra tagjait ezuton is meghívja. Belépés díjtalan. Vendégeket szívesen lát a rendezőség.

Hatóságilag engedélyezett

soffőr - kurzus

kezdődik f. é. május elsején.
Szakoktatás 3 nyelven.

Jelentkezéseket elfogad: „Autó-Sport”
(Donisz & Pollák) IV., str. Bratianu
(Uri-u.) 6 és Knab garázs, III., Piața
(1980) Asanesti (József-tér)

— **Őrült munkás vérengzése.** Varsóból jelentik: A keletgaliciai Javorznó nevű városkában egy munkás nyilvánvalóan őrültségi rohamában megölte nyolc hónapos leánykáját és kilenc éves mostoha fiát. Amikor a szomszédok közül többen a gyermekek segítségére akartak sietni, ezek közül négyet szintén súlyosan megsebesített. A dühöngő embert csak nagy erőfeszítések árán lehetett megfékezni és fogházba szállítani.

Fegyházra ítélték megvesztegetés miatt Nagy István törvényszéki bírót

Budapest, május 4.

(Tudósítónk telefonjelentése.) Több hónapra terjedő izgalmas tárgyalás után a budapesti büntető törvényszék tegnap hirdette ki a déli órákban az ítéletet a megvesztegetéssel vádolt Nagy István dr. törvényszéki bíróról és társai ismeretes bűnügyében. A bíróság Nagy Istvánt hároméves fegyházra, tíz évi hivatalvesztésre, politikai jogainak felfüggesztésére és hivatalának elvesztésére ítélte. Az elöltöltött vizsgálati fogságból huszonöt hónapot számítottak be. Ezenkívül a törvényszék Gazda Györgyöt bűn-

részesség címén kilenc hónapi, Fazekas Endrét pedig egy évi börtönrre ítélték. Nagy Istvánt megvesztegetésben találta bűnösnek a bíróság Quittner Adolf és társai, valamint a Siemens-féle kényszerregezési ügyből kifolyólag. Ugyanezen ügyekben mondták ki bűnösnek Gazda Györgyöt is. Fazekas Endrét sikkasztás és közokirathamisítás büntetében találta a bíróság bűnösnek. A többi vádlottakat a törvényszék felmentette. Az elítéltek valamennyien felebbezést jelentettek be a bűnösség kimondása miatt.

— **Haldoklik a cseka vérebe.** Párisból jelentik: A Párisban élő oroszok lapja Moszkvából arról értesül, hogy a szovjet vezetősége Csicserint is teljesen elejtette. Csicserin ugyanis Trotszkij érdekében ekszponálta magát és Berlinben is olyan irányban szólalt fel, hogy Trotszkij tartózkodási engedélyét adják meg. További moszkvai jelentés szerint Gerszinkszky a cseka legvérengzőbb és leghirhedebb vezetője megbetegedett és haldoklik. Hosszabb idő óta tartó betegségét nagy titokban tartották.

— **Megölte apját és testéből szappant főzött.** Kaposvárról jelentik: Még 1916-ban eltűnt Szalai István alsóki földműves. Az ügy azóta már feledésbe ment, amikor most egy falubeli asszony feljelentésére a csendőrség megindította ismét a nyomozást és ekkor kiderült, hogy Szalay Istvánt saját leánya, Kovács Ferenc földműves segítségével megölte. Az apa nem egyezett bele abba, hogy leánya egy finánchoz menjen férjhez és ezért a leány apját meggyilkolta, testéből pedig szappant főzött. A gyilkos leányt letartóztatták.

— **Rendes gyalogutatót kérnek.** Tegnap délben a Rónac és Mehala közötti új házcsoport lakosságának küldöttsége járt a városházán Sagovici Sámuel dr. városi főjegyzőnél. A küldöttség azt kérte, hogy a város létesítsen számukra gyalogutatót, amely a Rónac és a Mehala felé vigyen, mert jelenleg nagy kerülőt kell tenniük, amikor haza felé igyekeznek. Sagovici Sámuel dr. megígérte, hogy kérelmüket az állandó választmány legközebbi ülésé elé viszi.

— **Furcsa reklámot csinált magának.** Berlinből jelentik: Kurt Schwitz huszonhat éves operaénekes önmaga ellen feljelentést tett a rendőrségen, hogy Hertha Siegesmond nevű barátnőjét a grünewaldi tóba ölte. Kiderült, hogy a fiatalember sohasem volt operaénekes, hanem egyszerű kórista, aki ezzel a mesével a leány szülőitől pénzt, ruhát és észereket csalt ki. Ezután a leányt visszaküldte nagyszülői házába, ő maga pedig jelentkezett a rendőrségen és az egész bűncselekményt azért találta ki, hogy reklámot csináljon magának.

— **Gyémántkincs a struccmadarak gyomrában.** Londonból jelentik: Johannesburgban két darab lelőtt struccmadár gyomrában hetven darab kisebb-nagyobb gyémántot találtak. Felvetődött az a feltevés, hogy a gyémántmezők környékén élő struccmadarak rendszeresen nyelik le a gyémántköveket, amiért is a benszült lakosság valósággal irtó hadjáratot kezdett a madarak ellen, hogy kincset tartalmazó gyomrukhoz jusson. A struccok elleni hajsza szinte pusztulással fenyegeti ezt a madárfajt.

Két üzlethelyiség

egyik az Eminescu-utcában, másik a Griselini-utcában azonnal, esetleg augusztus 1-ére

kiadó

Közelebbit: Scherter Ottó vaskereskedése. Temesvár-Belváros.

Kereskedelmi iroda

A m. t. kereskedelmi és ipari cégeknek szíves tudomására adom, hogy kereskedők és iparosok részére, akik fizetési nehézségekkel küzdenek, tanácsadói és egyben egyezkedési irodát nyitottam, amely közvetítéssel is foglalkozik. Az érdekelt közgazdasági körök rendelkezésére állok és kérem szolgálataimat igénybe venni.

Tisztelettel

Deutsch R. Rezső

Temesvár, Str. 3. August (Andrássy-ut) 24. II. emelet.

Minden jóháziasszony

saját érdekében cselekszik, ha ügyel arra, hogy befőtteihez a valódi

„CELLOPHAN“-t

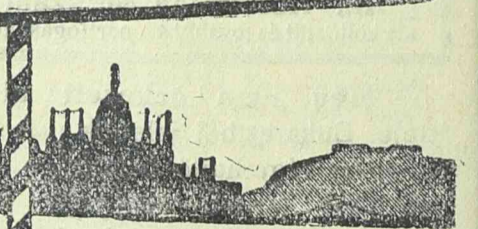
használja és óvakodik silány utánzatoktól. A valódi „CELLOPHAN“ szabadalmazott borítékban

Cellophan

felirással kerül forgalomba. Kapható minden jobb papír-, fűszer-, csemege- és üvegkereskedésben. Amennyiben valahol nem szerezhető be, bővebb felvilágosításért forduljon a

„ROMANIL“-r.-t.-hoz
Timisoara I., Bánáti ház.

BUDAPESTI Nemzetközi Vásár

A magyar ipar bemutatója

1929 május 4-13.

25-50% utazási kedvezmény
Számos külön csoport
Vizummentes határátlépés

Felvilágosítások és vásárigazolványok kaphatók:

BUDAPESTEN a vásáriródban. V., Alkotmány-utca 8.

TIMISOARA: Banca Banateana de Credit S. p. A. (Bánáti Hitelbank R.-T.)
Cetate, Str. Alba Iulia.

A jó hirdetés feltűnik

KLISÉK
RAJZOK
FENYŐ FOTOCÍNKOGRÁFIA
TIMISOARA + CETATE
VIDÉKI RENDELÉSEK 1 NAP ALATT!

Közgazdaság

Kontármunka károsítja az orsovai iparosokat

Orsova, május 4.

Érdekeltek testületek mindenütt erőltetve mozgalmat indítanak a házaló kereskedelem ellen, amely a helyhez kötött kereskedőknek nagy károkat okoz. Ideje volna azonban a házaló ipar ellen is sikra szállani. Ez ugyanakkor **nagy károkat okoz az iparosságnak** és vannak szakmák, amelyeket megveszéllyel fenyeget. Így mennek ezekre például Orsován az asztalosmesterek. Orsován nyolc iparjoggal bíró asztalosmester van, akik között nem akad olyan, aki már két-három hónap óta nem jutott valamire való munkához. Az adót és a községi terheket éppen úgy kell azonban viselnie, mintha rengeteg munkája volna. Ezzel szemben van Orsován kilenc olyan asztalos, akinek nem volt fontos az ipari jogosítvány megszerzése, aki nem fizet adót és illetéket és mégis nagykerülrően keres. Ezek ugyanis nem tartoznak fenn nagy költséggel műhelyt, nem hátukra szedik a gyalupadot és megszámos ládát és házakhoz járnak dolgozni. Hogy ez a munka legtöbbször kontármunka, ehhez a közönség nem ért, rendszerint csak későn tapasztalja, hogy rosszul járt. A nyolc iparigazolványos asztalosmester eljárta panasza a hatóságnál is, ahol azonban azt mondták nekik, hogy a kontárok ellen hozták el tanukul azokat, akik azokkal dolgoztattak. Persze, hogy ezek idézés nélkül nem mennek el, a hatóság pedig nem küld nekik idézést annak ellenére sem, hogy a névsort közzölték velük a károsult mesterek. A mesterek most a jogosulatlan asztalokok ellen az ipartestületet állítják szomszomszágába.

Elhalasztott esődtárgyalások. A temesvári törvényszék M a t e i - J e m e m i a dr. tanácsa tegnap több esődtárgyalást tárgyalta és a felek közös kérelmére valamennyit elhalasztották. A tegnapi tárgyalások során szerepelt a Krausz-bőrgyár ellen beadott három esődkérelme ügye is. A Krausz-bőrgyár ellen a Romcomit temesvári fiókja, a volt Temesi Agrár takarékpénztár, továbbá a Steinberger és Lehr csernovici cégek kérték az esődöt. Tegnap reggel még a tárgyalás megnyitása előtt izgatott volt a hangulat, mert a Romcomit hajthatatlannak mutatkozott, végül azonban a megindult tárgyalások eredményre vezettek úgy, hogy a esődkérelmeket visszavonták.

Nicolau ellen az árverést elhalasztották. Nicolau Avram, a temesvári Ferdinand szálló bérlője ellen tudvalevőleg a pénzügyi hatóságok adótarozása miatt árverést vezettek. Az árverés nem járt a kívánt eredménnyel, mire azt május negyedikére halasztották el. Tegnap a pénzügyminiszteriumtól értesítés érkezett L a z a r Kornél dr. temesvári pénzügyigazgatóhoz, hogy az árverést május tizenharmadikára halasztotta el. Addig is Nicolau tartozik a naponkénti adófizetéseit teljesíteni.

Évek óta szünetelő fontos bányai vasúti vonal ismét megnyílik

A forradalom óta parlagon hever a Karasjeszenő és Jám közötti vasútvonal. A sineket felszakították és ez a vonal, amely Jámon és Karasjeszenőn át Oravicát a bányászati fővonalon kötötte össze Temesvárral, ninesen forgalomban. A vonal fontosságát misem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy amióta itt a forgalom szünetel, azóta Bozovicsot és Jámot, valamint Krassómege nyugati fekvésű helységeit csakis kocsin, vagy autón lehet megközelíteni. Belgrádban most folyó román-jugoszláv vegyes konferencia során a bizottság véglegesen megállapodott abban, hogy ezt a nagyjelentősé-
gű vonalat megnyitja a forgalom számára. Ugyanis a vonal fele román, másik fele jugoszláv területen halad. Ebben a kérdésben május tizenötödikén Temesvárott a két ország vasúti szakértői külön tanácskozásra gyűlnek össze. Ezen a tanácskozáson állapítják meg a vonal üzembehelyezésének módjait. Tekintettel arra, hogy a pályatesten új sineket kell fektetni és ezek a munkálatok a nyári hónapokat igénybe veszik, így ősz előtt szó sem lehet a vonal megnyitásáról. Az új vonal forgalomba helyezésével tehermentesül a Resica-oravica vasúti vonal is.

A látogatók tizezrei keresték fel már első napon a budapesti vásárt

Páratlan fényvel és pompával ünnepelte Budapest a Nemzetközi Vásár megnyitásának napját. A főváros utovonalain mindenfelől zászlóerdőt lohogtat az enyhe tavaszi szellő. Szombaton délelőtt pontban 10 órakor a kormány tagjainak, a miniszteriumok, a székesfőváros, a hatóságok vezetőinek, a diplomáciai kar tagjainak és a külföldről érkezett notabilitásoknak jelenlétében Magyarország kormányzója nyitotta meg a vásárt pazar ünnepi külsőségek között. A közönség számára délután nyílt meg a vásár.

Már az első nap is a látogatók tizezrei lepték el a vásárnak tavaly óta jelentősen megnagyobbodott területét. Mindenki kellemes meglepetéssel látta, hogy a vásár ezidén teljesen újszerű: a kiállítók, akik valamennyien szépségre törekedtek, egymással ver-

senyezve káprázatosnál káprázatosabb kiállítási csarnokokból egy, csak a mesébe illő csillogó és tarka vásárváros építettek. Ebben a vásárvárosban mindaz, ami az iparban csak újdonság van és minden elképzelhető árucikket a legfényesebb környezetben állítottak ki, még pedig több, mint 200 csoportban. Kellemesen érintette a külföldieket, hogy minden vasúti és hajóállomáson megfelelő fogadtatásban részesültek, kényelmesen utaztak és megfelelő elszállásolásokról gondoskodtak. A vásárigazolványokkal utazók vízum nélkül léphetik át a határt, a vásár területén egyharmad árért kapnak vízumot s úgy a magyar, mint a külföldi közlekedési vállalatok is 25-50 százalékos utazási kedvezményeket biztosítanak részükre.

A nagyszebeni Herma cipőgyár szanálási kísérlete címen egyik erdélyi közgazdasági lap tudósítója alapján megírtuk, hogy a gyárnak a külföldön is folytatott tárgyalásai a szanálás érdekében eredménytelenül végződtek. A Herma cipőgyár igazgatósága most annak megállapítását kéri, hogy az a hír, mintha a székhelyet Bukarestbe helyezték volna át és moratóriumot kértek volna, nem felel meg a valóságnak. Alaptalan az az állítás is, mintha a Herma a Humanic-kal való érdekközösség által sem volna szanálható. A külföldön a gyár semmiféle tárgyalásokat nem folytatott, azonban sikerült a termelést és a kereskedelmi hálózatot racionálisabb alapokra fektetni.

Kereskedők tanácsadói és egyeztetői irodája. A fizetésképtelenségek és esődök idejét éljük. A gazdasági viszonyok úgy alakultak, hogy még a legjobban megalapozott kereskedelmi vállalatok elegendő tőke esetén is meg-inognak és a vállalatok tulajdonosai a létért folytatott harcban zavarba jönnek, tanácstalanul állanak és olykor biztos vesztiükbe rohannak. Ilyen körülmények mellett a kereskedelmi körökben jól ismert D e u t s c h R. Rezső több hitelnyújtó kereskedő ösztönzésére elhatározta, hogy ezen a téren üdvös intézményt valósít meg. Deutsch R. Rezső Temesvárott, de egész Romániára szóló működési körrel, tanácsra szoruló, anyagilag gyenge vagy fizetési zavarokba jutott kereskedők részére irodát állít fel, amely nemcsak a kibontakozásra ad tanácsot, hanem diszkrét formában az ügyek rendezését vagy az esetleges egyeztetést is vállal. Ez az iroda a tanácsra szoruló és bajbajutott kereskedők szanatorium-féléje lesz. Deutsch R. Rezső évtizedek óta fejt ki működést Temesvár társaséletében és a kereskedőtársadalom érdekében sokat dolgozott. Hivatottabb kezekbe ennek az intézménynek a vezetése nem is kerülhetett. Szakismerete és sok tapasztalata predestinálja, hogy tanácsa és munkálkodása révén olyan cégek talpraállításán dolgozzék, amelyek már-már bukásra voltak ítélve. Így tehát mindazok a cégek, amelyek fizetési zavarok között vannak, bizalommal forduljanak Deutsch R. Rezsőhöz, aki az ipar, bank és kereskedelmi körökben, valamint a budapesti és bécsi hitelközi védegyeletnél levő kitűnő összeköttetései révén abban a helyzetben van, hogy a legjobb kilátások mellett járhat közbe eze cégek ügye sikeres elintézése érdekében.

A budapesti tőzsde jegyzései. (Május 4.) Leszámitolóbank 92.6, Kereskedelmi Bank 110, Angol-Magyar Bank 92.6, Magyar Hitel 77.5, Pesti Hazai 200, Drasche 25.4, Csáky-Prackfalvi —, Urikányi 24.5, Rima 92.2, Salgó 52.1, Általános Köszén 690, Beocsini 241.5, Nasici 166, Szikra 201, Ganz-Danubia 109, Magyar Cukor 128.5, Déli Cukor 101.5, Egis —, Nova 43, Temesvári Szesz —, Temesvári Sör —.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3.08 Párisban —
 Temesvári magánárfolyamok 1929 május 4-én reggel:
 A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.
 Minden pénznem mellett két számjegy áll. Ezek közül az első a vételt a második az eladást jelzi

Angol font 817¹/₂, 819¹/₈ — Dollár 168¹²/₁₀₀, 168¹⁶/₁₀₀ — Hollandi for. 67⁷⁵/₁₀₀, 67⁸⁹/₁₀₀ — Dinár 2⁹⁷/₁₀₀, 2⁹⁷/₆₀ — Francia frank 6⁵⁸/₁₀₀, 6⁶⁰/₁₀₀ — Olasz líra 8⁸³/₁₀₀, 8⁸⁵/₁₀₀ — Cseh kor. 4⁹⁸/₁₀₀, 4⁹⁹/₁₀₀ — Német márka 39⁹⁴/₁₀₀, 40⁰²/₁₀₀ — Osztr. schilling 23⁶⁶/₁₀₀, 23⁷¹/₁₀₀ — Magy. pengő 29³⁶/₁₀₀, 29⁴²/₁₀₀ — Sv. frank 32⁴⁵/₁₀₀, 32⁵²/₁₀₀

Terményárak:

Buza 760, tengeri 745, árpa 600, zab 640, rozs 660, korpa 500, burgonya 300 lei száz kilónkint. Napraforgómag 7, tökmag 14, bab 26, lucerna és vörös lóhere 55 lei kilónkint.

Makulatura

Déli Hírlap
Telefon 2-52

Művészet

Sztambul rózsája másodsor. A Bányási Magyar Közművelődési Egyesület műkedvelői gárda telt nézőtér előtt tegnap este másodsor adta elő a városi színházban a Sztambul rózsája című operettet. A második előadás a sikerben még felülmúlta az elsőt is. Faragó Erna, Konlechner Gizzi, Csermák Lajos, Szegedi Rezső, Reichardt Alajos, Bizám Géza, Rosenzweig Irén és a többiek is mind-mind kitűnően alakították szerepeiket és számos tapsot kaptak. Bájós volt a liftboy szerepében a kis Horváth Mackó, aki minden mozdulatával és szavával derűtséget keltett. A szereplőkön kívül a közönség lelkes óvációban részesítette Tolnay Béla zongoraművészt, aki a zenekart bravúrosan vezényelte, továbbá Bakos László rendezőt.

• Wolfsohn Gyula világhírű zongoraművész a városi színházban tartja május 7-én kedden este 9 órakor nagy zongora-estélyét, melynek rendezését az összes temesvári zsidó kulturegyesületek vállalták. Műsora a következő: 7 parafrázis régi zsidó népdal témái felett, C a s t e l n u o v o T e d e s c o: Danze del re David (Tánze König David's Rapsodia ebraica su temi tradizionali) Wolfsohn héber szuitje (2 zongorára, melynek 2. zongoraszólamát Freund Leó játsza), Wolfsohn zsidó rapszodia (zsinagógai templom recitáció, kórus, lakodalmi tánc). Erre a nagy zongoraestélyre jegyeket a színház pénztára árusít.

Műsoros délután az Erzsébetvárosban. A Charitas katolikus leányklub ma délután négy órakor a Novotny-féle vendéglő nagytermében műsoros délutánt rendez. A műsoron szerepel egy vígjáték, több szavaltat, ének és tánc. Különös érdeklődésre tarthat számot egy eredeti orosz énekkar. A beléptidij negyven, harminc és husz lei.

Nótás kapitány. A Gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesület ma délután öt órakor Tigris-utcat 6. szám alatti levő helyiségében színrehozza a Nótás kapitány című operettet. A címszerepben Virág Ferenc lép fel, a főnői szerepet Berger Lonci játsza.

Nyílttér

(Az e rovatban közöltékért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.)

Nyilatkozat

Alulírottak ezennel kinyilatkoztattuk, hogy a Közélet című lapban Zolnay Imre vezértitkárunk ellen felsorolt vádak a valóságnak nem felelnek meg. Legjobb tudásunk szerint állíthatjuk, hogy a birtokában levő elszámolási jegyzőkönyvek szerint volt társaságaival annak rendje és módja szerint elszámolt.

Zolnay Imre vezértitkárunk társaságunknál eltöltött 2 év alatt minden tekintetben teljes elismerésünket érdemelte ki.

Cluj, 1929 május hó 1-én.

Minerva Biztosító R.-T.
vezérigazgatósága.

Kertmegnyitás Mehalában!

A népszerű **BOTTYEN**-féle vendéglő újonnan berendezett nyári helyisége május 12-én ünnepélyesen megnyílik. Minden vasár- és ünnepnapon ének-, zene- és kabaréelőadások. Legzletesebb meleg és hideg ételek. Jégbehűtött sörök, valódi bakovári és rékási borok. Szolid polgári árak.

Férfi Sport

Ajánoki mérkőzések a délután folytatódnak

A mai sportprogramon három elsőosztályú bajnoki mérkőzés szerepel. A Banatul pályán a Banatul-TMTE mérkőzés kerül eldöntésre. A Banatul legutóbb gyenge játékot produkált a Fratelia ellen, míg a TMTE az AMTE ellen feltűnően jól szerepelt. A papírforma szerint a mérkőzés teljesen nyílt. Kisodán bajnoki mérkőzés keretében a Fratelia-Kinizsi mérkőzés kerül eldöntésre. Kétség sem férhet a jó formában levő Kinizsi győzelméhez. Resicán a Rapid lesz az UDR vendége. A resicai csapat legutóbb Zombolyán vereséget szenvedett, valószínű azonban, hogy a saját pályáján ezt a csorbát igyekszik kiköszörölni. Érdekes mérkőzésben lesz részük a resicaiaknak.

A második osztályban Patria-Unio és Freidorf-Turul bajnoki mérkőzések kerülnek eldöntésre, előbbi a Unió, utóbbi a szabadfalusi pályán lesz. Dél-előtt ifjúsági mérkőzéseket bonyolítanak le. Zombolyán zászlószentelési

ünnep keretében a ZsSE-Hertha mérkőzések, míg a TAC Versecen játszik a görög keleti husvétünnep alkalmából. Vasárnap a Dusan Silny hétfőn pedig a szintén Versecen játszó belgrádi Jugoszlávia lesz a zöld-fehérek ellenfele.

Igen nagy érdeklődés kíséri a Bécsben ma eldöntésre kerülő osztrák-magyar válogatott mérkőzést. A magyar válogatott csapat nincsen jól összeállítva.

A futballmérkőzéseken kívül Temesvárott a kerékpárosok szolgálnak sportatrakcióval. Ma délelőtt kilenc órai kezdettel a lugosi országon a Kinizsi bonyolítja le országúti kerékpárversenyét tíz, husz és hatvan kilométeres távon. A bányási kerékpáros szövetség délután három órai kezdettel a nagyvásártéren motorkerékpárversenyt rendez. Ezen a versenyen nagyon sok erdélyi motorkerékpározó vesz részt. A verseny tiszta jövedelme a temesvári stadion-alapot szolgálja.

Törvényszék

Börtönre ítélt angyalesináló orvos. Nagybeeskerekéről jelentik: Kleits János dr. nagybeeskereki orvos magzatelhajtás vádjával terheltten állott a bíróság előtt. Az a vád, hogy a múlt év novemberében tiltott műtétet hajtott végre Aesimovics Tásza martinovoi asszonyon, akit Lukovác Tanaszije ottani jegyző, akivel az asszony hosszabb ideig vadházasságban élt, vitt hozzá. Az asszony, akitől az orvos egy öthónapos magzatot vett el, a műtét után meghalt. A törvényszéki tárgyaláson, amely tegnap folyt le, a tanúk mind az orvos ellen vallottak. Elmondták, hogy a méhmagzatot az operáció után más öt magzattal együtt az orvos parancsára az egyik szolgálta elégette. A törvényszék Kleits János drt magzatelhajtásért és gondatlanságból okozott emberölésért két

évi börtönre és három évi hivatalvesztésre, Lukovác jegyzőt pedig bünrőszesség miatt három havi börtönre ítélte.

Forradalmi gyilkosság a bíróság előtt. Ujvidékről jelentik: 1919 novemberében Vitéz István goszpodjincei földmivest a temerini állomáson agyonlőtték. Nemrég névtelen feljelentés érkezett az ujvidéki ügyészséghez, hogy a gyilkosságot Kelemen János zsabylai földmives követte el. Kelemen letartóztatták és ügyét tegnap tárgyalta az ujvidéki törvényszék. Kelemen ártatlanságát hangoztatta. Elmondta, hogy ugyan jelen volt, amikor az állomáson a gyilkosság történt, azonban azt egy tiszt követte el. A tanúk is mind így vallottak és a bíróság azért Kelemen felmentette.

Apróhirdetések

Jósnő!

megmondja múltját, jelenét, jövőjét. Nem csalás. Minden beteljesül. Lakik Temesvár-Józsefváros, Str. lancu Vacarescu (Bem-utca) 23. 1. emelet ajtó 7. baloldali lépcső. Diszkrét bejárát.

Alkalmazás

Egy fiatal kovácssegéd felvétetik. Hattyu-u. 42, Erzsébetváros. (2027)

Gyermekszerező, főzítudó, jobb mindenest május 1-ére keresek. Cim a kiadóban.

Jól főzni tudó mindenest éves bizonyítványokkal május 1-ére felvétetik. Cim: Erőd-utca 12, II. em.

Ügynökök, esetleg leépített tisztviselők kerestetnek német könyvek terjesztésére, magas jutalék mellett. Ajánlatok ezen lap címére „Német irodalom” jelígre. (2032)

Keresek óvadékképes nős szakembert vendéglő részére, ki jó konyhát vezet. 1 szobás lakás. Óvadék 50.000. Érdeklődni: Str. Primariei 8. (2017)

Mindenest szakácsnő május 15-ére felvétetik. Guttman divatüzlet, Belváros, Hunyadi-utca. (2074)

Ügyes eladóügynököket keresünk magas jutalékkal. Cim a kiadóban. (2079)

Allást keres

Francia órákat továbbá diákok mellé mint korrepetitornak ajánlok, románul, magyarul beszélő diplomás fiatalember. Cim: Dózsa-tér 8, a házmesternél vagy leveleket a kiadóba „Francia” jelígre kérek. (1993)

Órákonyvelést vállal mérlegképes könyvelő. Ajánlatok „Német-magyar” jelígre a kiadóba kéretnek. (2059)

Iroda- vagy bankszolgának, vagy házmesternek, portásnak esetleg raktárnoknak 15-ére vagy azonnalra állást keresek. Cim a kiadóban. (2024)

Adás-vétel

Zongora, rövid, fekete, kereszturos, kitűnő karban, eladó. Cim a kiadóban. (2029)

Urishobabutor, fekete tölgy, kifogástalan, jutányosan kapható. Gyárváros, Építődudvar-utca 4. (2006)

Szövöszék vászon, szőnyeg szövésére olcsón eladó. Emmaus-utca 7, emeleten. (2056)

Ház eladó egy 3 szobás és három 1 szobás utcai lakással. (azonnal beköltözködhető). 1 szoba, 1 mosókonyha, istálló, műhely. Villany- és vízvezetékkel. II., Távir-da utca 46. (2060)

200 négyzetöl házhely eladó. Rónác, Aradi-utca 9. (2049)

Családi ház a Mehalában, 2 szoba, konyha, éléskamra, kert, istálló, elsőrendű anyagból építve 175 000 leiert eladó. Közelebbit: Grünwald, IV., Fröbl-utca 58. (2068)

Csaiádi ház, két lakásra osztható, gazdálkodásra berendezve, nagy kerttel, jutányosan eladó. Ügynökök díjaztatnak. Ujkisoda, Sági-ut 37. (2065)

Fehér háló, Singer, sülyesztő varrógép, sezlon, íróasztal, olajfestmények nagyon olcsón eladók. Megtekinthetők: d. u. 5-9-ig. Belváros, Takarékpénztár-utca 4. Morawetz ház. (2005)

Csemege- és fűszerüzlet a Szent György-téren, más vállalkozás miatt sürgősen eladó vagy az üzlethelyiség hosszu és kedvező szerződéssel más célra is átadó. Püspök-palota, firma „Bassarabia”. (1994)

Temesvárott (Mehalán, Präsidentengarten) 2³/₄ hold I-a szántó eladó egyben, esetleg parcellákban, házhelyeknek igen alkalmas. Közelebbit: Timisoara V., Str. Istin 1. (1979)

Hatjáratu, motormalom Ivár közelében eladó. Cim a kiadóban. (1838)

Nagy és kis perzsaszőnyegeket, berendezett utazótáska, állólámpa eladó. Megtekinthető 9-3-ig. Cim a kiadóban. (2077)

Lakás

4, esetleg 5 szobás modern lakást keresek azonnal, lehetőleg a Belvárosban. Ügynökök díjaztatnak. Cim a kiadóban.

3 szobás lakás junius 1-re kiadó. Lucernahere 4 hold eladó. Gyárvárosi szállók, Kimmel-u. 22. (2052)

Kiadó szoba-konyhás szuterén lakás villanyal, vízvezetékekkel. Eladók város melletti házhelyek, négyzetölenként 50-1 Leiert, földek terméssel holdankint 30 000 Leiert, 60 holdon felüli vételnél épületekkel együtt. Timisoara-Erzsébetváros, Hattyu-utca 6. (2053)

Két utcai szoba előszobával (esetleg fürdőszobával) Kormányzéki épületnél irodának, vagy garçonlakásnak kiadó. Cim a kiadóban. (2042)

Butorozott szobában 2 ágy kiadó. Jó házikoszt kapható: Singer karikahajós, sülyesztető varrógép olcsón eladó. Bach, II., Baross-u. 4. (2067)

Egy 2 szobás lakás azonnalra kiadó. Józsefváros, Grünwald, Fröbl-u. 58. (2069)

Egy szoba-konyha kiadó. Matlak, ujszabadfalu, 15. utca. (2064)

Két szobás és egy 1 szobás lakás, összes mellékhelyiségekkel együtt junius 1-ére kiadó az erzsébetvárosi templom közelében. Érdeklődni: Belváros, Takarékpénztár-u. 2, III. (2066)

Egy utcai szoba-konyha speiz azonnal kiadó. Mehala, Vár-sor 32. (2008)

Modern 3 szobás utcai lakás olcsó bérért kiadó. III., Str. Romulus (Hattyu-u.) 7. sz.

Kétszobás garçonlakás fürdőszobával Lloyd-soron átadható. Cim: 552 telefonszám alatt. (2080)

Kétszobás, türdőszobás garçonlakást bérbe keresek. Cim a kiadóban.

Különféle

Műhelyhelyiség, világos földszinti iparúval, azonnal kiadó. Cim a kiadóban. (2007)

Buziás fürdő „Posta”-étterem bérbeadó, teljesen felszerelve, esetleg szállóval együtt. (2048)

Rádió

Műsor:

Vasárnap. (május 5.) Budapest. 10 óra: Katolikus istentisztelet. **12 óra:** Szimfonikus zenekari hangverseny. **5 óra 50:** A magyar dalegyletek országos hangversenye. **7 óra 30:** A nő-tás kapitány előadása. **10 óra 30:** Cigányzene. **Bécs. 11 óra:** Kamarazene. **4 óra:** Délutáni hangverseny. **Breslau. 3 óra:** Mesedélután. **6 óra 45:** Énekhangverseny. **Hamburg. 3 óra:** Fúvószenekari hangverseny. **4 óra 40:** Dálest. **7 óra 30:** Operaelőadás. **Langenberg. 4 óra 30:** Szórakoztató zene. **8 óra 10:** A Luxemburg grófja című operett előadása. **Leipzig. 4 óra:** Népies zenekari hangverseny. **5 óra 30:** Dálest. **7 óra:** Operaelőadás. **Prága. 4 óra 45:** Délutáni hangverseny. **8 óra:** Zenekari hangverseny. **Varsó. 12 óra:** Szimfonikus zenekari hangverseny. **8 óra 30:** Esti hangverseny. **11 óra:** Táncezene.

Hétfő (május 6.) Budapest. 9 óra 15: Gramofonzene. **12 óra:** Hangverseny Grosz Julia énekesnő és Fuchs Éva zongoraművésznő közreműködésével. **4 óra:** Előadás asszonyok részére. **5 óra 40:** Fráter Loránt saját szerzeményű dalait éneklő cigányzenekisérettel. **8 óra:** Filharmoniai hangverseny. **Bodó Erzsébet, Basilides Mária, Székelyhidi**

Ferenc, Szende Ferenc operaénekesek Kresz Géza hegedűművész és a Palestina-kórus közreműködésével. **Vezényel Dohnányi Ernő. 10 óra 40:** Citera-hangverseny. **Bécs. 11 óra:** Zene. **4 óra:** Délutáni hangverseny Jankovics Ernő közreműködésével. **8 óra:** Esti hangverseny. **Belgrád. 5 óra:** Kvartett-hangversenye. **6 óra:** Jazz-band. **8 óra:** Brahms-Schumann est. **10 óra 30:** Cigányzene. **Breslau. 4 óra 30:** Szórakoztató zene. **9 óra 15:** Paul Losse baritonista hangversenye. **Genua. 4 óra 30:** Gyermekkarénekek. **8 óra:** Zenekari hangverseny. **9 óra:** Ferrari szoprán-énekesnő hangversenye. **Kattowitz. 6 óra:** Hegyi Izsó hangversenye Dankó Pista, Zerkovitz, Bodrogi és Buda Dénes dalaiból. **München. 4 óra 30:** Kamarazene. **7 óra 35:** Halévy A zsidónő című operájának közvetítése.

Kedd (május 7.) Budapest. 9 óra 15: Katonazene. **12 óra:** A szalóntrío hangversenye. **5 óra 40:** Szalónzenekar hangversenye. **7 óra 30:** D'annunzio Francesca da Rimini című operájának előadása. **10 óra 30:** Cigányzene. **Bécs. 11 óra:** Zene. **4 óra:** Délutáni hangverseny Hansi Marik közreműködésével. **5 óra 30:** Zenés gyermekóra. **8 óra 50:**

Das Grubenunglück című színmű előadása. **Berlin. 5 óra:** Táncezene. **8 óra:** Rossini A szevillai borbély című operájának előadása. **Belgrád. 8 óra:** Holub Károly hegedűhangversenye. **9 óra 40:** Szerb népdalok gitárkisérettel. **Breslau. 4 óra 30:** Szórakoztató zene. **8 óra:** A szevillai borbély című opera előadása. **10 óra 30:** Táncezene. **Kattowitz. 6 óra:** Délutáni hangverseny. **7 óra 50:** Egy opera közvetítése. **Leipzig. 3 óra 15:** Szórakoztató zene. **8 óra:** Ka-

Galvani elemek és Standard Gif akkumulátorok jó vételt biztosítanak. (333)

tonazene. **9 óra:** Gerhard Hauptmann Elga című jelenetének előadása. **München. 1 óra:** Maria Lambauer szoprán-énekesnő hangversenye. **4 óra:** Szórakoztató zene. **8 óra:** Zenekari hangverseny. **9 óra 15:** Népdalok. **Róma. 5 óra:** Olasz zene. **8 óra 45:** Egy opera közvetítése. **Stuttgart. 4 óra:** Szórakoztató zene. **8 óra:** Franz Philip dálestje. **9 óra:** Josef Peischer hegedűhangversenye.

Apr. 29 - máj. 18.

nagy utazási és vízum-kedvezmény a budapesti mintavásárra **BIRDEV utazási iroda** (Str. I. C. Bratianu) kioszkjában és az állomáson. — Telefon: 13-85. Utile végülgyek és CFR bérletek pontos beszerzése.

Vezérképviselő: **BALASSA ADOLF**

Józsefváros, Uri-u. 4/a Tel. 15-35

Krausz Hugó

rövidáru en gros- és detailüzletét IV., Bulev. Berthelot (Kossuth L. utca) 11. sz. a. helyezte át a volt Havas-üzlet mellé.

Ultravitamin-tei Az angolkór (rachitis) megelőzése és gyógyítása ultravioletta sugárakkal besugárzott tejjel.

Gyermekek, terhes és szoptató anyák, kimerült szervezetek erős szellemi munkát végzők részére életszükséglet. :: Előjegyzéseket felvesz: **Augustin Wätz,** tejipari vállalat Timisoara, Piata Tepes Voda 1. sz. (Eisenstädter ház). Telefon: 15-90.

DURANT - automobliok

bánati képviselő: 1826

FROTA S. A.

Timisoara I., Bul. Reg. Maria. Cioban-palota. Telefon: 1901/1902

Csak rövid ideig!

Csak rövid ideig!

Üzletfelosztás

végezt az összes raktáron levő női fehérneműk, kombinék, hálóingek, pyjamák, zsebkendők, gyermekhálóingek, pyjamák, kombinék, ruhácskák **gyári áron alul árusítjuk.**

Erdélyi és Budai, Mercy-u. 2
Egyszeri bevásárlás meggyőző!

Tartósság

Teljesítmény

Gazdaságosság

Tökéletesség

tekintetében legelső helyen áll a világhírű amerikai gyártmányu

12/24 HP HART-PARR 18/36 HP

Előnyös traktor, amely speciális petroleumkarborátorral van ellátva. — Bosch mágnes-gyújtás. — Ezen traktor kizárólag földművesek részére lett szerkesztve és kezelése oly feltételekkel egyszerű, hogy mindenki azonnal önmaga kezelheti.

Vezérképviselő és állandó raktár:

NEUMANN MARK, Temesvár, J zsefv., Bem-u. 7., Telefon 10-65
Józsefv., Uri-u. 20., Telefon 4-04
1941 Csereüzleteket is csinálunk!

Már nem lehet panaszuk az autótulajdonosoknak

hogy a javításuk sokba kerül, mert megnyílt az olcsó autógarázs, elsőrendű szakember vezetésével, ahol mindenemű javítást elvállal. Autók teljes javítását, hűtőforrasztását, új rugók készítését és javítását, autogénhegesztést, új karosszéria készítését és javítását elvállalja. — Kérem egyszerű próbával meggyőződni a szolid árakról és pontos kiszolgálásról. — A nagyérdemű autótulajdonosok szíves pártfogását kérve, tisztelettel

E. PERLMUTTER
garázstulajdonos, TIMISOARA,
Bulev. Károly (Hunyadi-ut 46,
Akkumulátor mellett az udvarban

Nagy okkazió-vásár DEFRA-cipőkben!

Elsőrendű női-, férfi- és gyermekcipők

30, 35 és 40% árengedménnyel kaphatók a

DEFRA

cipőgyár lerakataiban
Józsefváros, Bul. Berthelot (Kossuth L.-u.) 21
Belváros, Mercy-utca 10,
Gyárvaros, Piata Traian (Kossuth-tér) 2.

Megkövült szívek

Írta: **BERKES LÁSZLÓ**

12. Folytatás

Tudod azonban azt is, hogy a szívem melegségét lehütötte mindig az anyám, aki rideg és komor természet volt és mindenkin uralkodott. Emlékszem rá, hogy az apám mások társaságában mindig vidám és mosolygó tudott lenni, odahaza azonban szótalanú és keserűvé változott. Anyám lényében volt valami, amivel akarata ellenére szomorúvá tette mindenkin a létét, aki körülötte volt. Mikor apám meghalt, elmaradtak azok a ritka órák is, amelyeket az ő társaságában tölthettem és teljesen anyám befolyása alá kerültem. Önkéntelenül nekem is olyan rideg és kímért lett a modorom, aminő az övé volt. Egy napon azután anyám közölte velem, hogy Bányay István gróf megkérte a kezemet és hogy a menyasszonyának tekinthetem magamat. Megvallom neked, hogy István grófot már gyermekkoromban szerettem, akkor, amikor mint a szomszéd birtokos fia sokat járt át hozzánk és nem egyszer felültetett a póni lovára és lovagolni tanított. Az anyám közlése azért valószínű megváltás volt a számomra, mert úgy éreztem, hogy a rámerőszakolt hidegségből végre kikerülök. Nagyon boldognak éreztem magamat, hogy a kezemet éppen az az ifjú kérte meg, aki iránt magam is hajlandósággal viselkedtem és szinte szédültem arra a gondolatra, hogy a feleségem, hogy örökre az övé leszek.

Iona grófnő fehér arcára beszéd közben enyhe pirosság húzódott. Az izgalomtól a szíve olyan lázasan dobogott, hogy kezét kellett a mellére szorítania. Ebben a pillanatban nem volt az a hideg szentkép, aminek mindenki nevezte.

— István téged viszonszeretett, Iona, nemde? — kérdezte tovább Ludovika.

— Igen, szeretett engem. Lehet, hogy ez csak megszokás és gyermekkori ábrándozás volt, de mindenesetre igaz hajlandósággal viselkedtem irányomban és tudom, hogy hajlandóságát nagy és forró szenvedéllyel tudtam volna vál-

toztatni, ha csak kissé melegebben viselkedtem volna vele szemben. Nem mondom, néha szerettem volna a fejemet a vállára hajtani, néha szerettem volna a két karommal a nyakát átölelni, néha szerettem volna kedveskedve szólani hozzá, azonban sohasem voltunk egyedül és mindig rajtam éreztem az anyám tekintetét, mely szigorúan figyelmeztetett arra, hogy ne feledkezem meg a méltóságomról, amelyet rámerőszakolt és amely ellene szegült igazi és szeretni vágyó természetemnek. Bizonyosan érezte azonban István gróf is, amint magam is éreztem, hogy ez a fagyosság nem maradhat örökké közöttünk. És fel is olvadt volna a szívemen a jégkéreg, ha nem jön közbe egy sajnálatos esemény. Nyolc nappal a házasságunk előtt bálba készültünk. István gróf eljött értünk, hogy üveg-hintáján a redutba vigyen minket. Anyám azonban el volt foglalva a toalettjével és egyedül fogadtam István gróft. Kellemes meglepetés volt a számomra, hogy egyszer gardémám nélkül lehettem velem. Forrón, perzselően pillantott rám és éreztem, hogy forró pillantása alatt elpirulok. Úgy beszélt hozzám, mint anyám jelenlétében sohasem és rajtam valami jóleső melegség ömlött végig. Magam sem tudom, hogy mi mindent beszélgettünk, csak arra döbentem meg, hogy István gróf egyszerre csak erősen magához ölelt és előbb a vállamat borította el csókokkal, majd az arcomat és végül az aikamat. És akkor egyszerre felülkerekedett bennem az anyám nevelése, az általa belém oltott merev méltóság, eltaszítottam magamtól István gróft és hideg, kímért hangon vettem oda neki: „Ne feledje el, Bányay gróf, hogy nem vagyok parasztlány, akit a

legény csókolgathat kedvére!” Szavainra István visszahátrált, csudálkozva, megbántva tekintett rám, arca elfakult, hangja pedig a sértődöttségtől remegett, amikor válaszolt: „Nyugodt lehet, kontesz, sohasem fogom elfeledni, hogy mivel tartozom az ön méltóságának!” Tekintetéből kiolvastam, a hangjából kiéreztem, hogy abban a pillanatban szívének melegebb érzéseit örökre elvesztettem.

Ludovika nővér a szájalom bizonyos nemével hallgatta meg barátjánéknak vallomását.

— És amikor egybekeltetek, — kérdezte azután, — nem változott meg köztetek ez a fagyosság? Nem fordult a helyzet kedvezőbbre?

— Nem. Soha. István nem boesátotta meg soha, hogy elhamarkodott szavaimmal megbántottam férfiúi büszkeségét. Figyelmes, előzékeny, lovasias férj volt, —ámde semmi melegség nem nyilvánult meg benne irányomban. Lehet, hogy nekem kellett volna a kezdeményező lépést tennem, hogy ez megváltozzék, de élt bennem önkéntelenül az anyám nevelése, amely eltiltott attól, hogy én kezdjem a becségetést. Pedig hidd el, hogy vonzódásra, melegségre vágytam, de mivel az elmaradt, az évek során fagyos szent lett belőlem. És nem is csudálom, hogy István nem lett irányomban melegebb. Nagyon szerette volna, ha fia született volna, én pedig sajnos, gyermektelen maradtam abban a forróság nélküli házastársi együttélésben, amelyet folytatunk.

Iona arca ismét merev, mozdulatlan lett.

— Hogyan lehetséges az ilyen életet elviselni, Iona? — kérdezte az apácánőknő.

— Ne is kérdezd, hogyan bírta ezt az életet! Rettenetes az!

— És István?

Bányay grófnő ajka fájdalmal megrándult, mielőtt válaszolt.

— Tudom, hogy István nem megalapozta a férji hűségnek. Gyakran kalandjai. A feleség ezt hogyan megérzi. Meg aztán gyakran akadnak jóakarók, akik gondoskodnak róla, hogy a megcsalt asszony meg tudja azt. Máriaassy Marianne nőnének különös előszeretettel szenteltem nekem az ilyen híreket hordani. Alkalmommal — régen volt — szünetelt, hogy Istvánról az eddig nem is felháborítóbb történetet tudtam nekem elmondani, amelyet vélelem szerint ismernem kell. Én azonban már meguntam a folytonos beszúgásokat, amelyek csak még jobban elkeserítettek az életemet és kijelentettem Máriaassy Marianne előtt, hogy én vagyok kíváncsi a pletykákra, akkor sem, ha azok igazak és nem tudom a férjem privát dolgairól. Olyan gögös és bántó hangon mondtam ezt, hogy ettől kezdve a nőnének valóban megkímélt minden pikáns históriától, amelynek a férj a főhőse. És az igazat megvallva, komolyan és higgadtan gondolkodom nem is vehetem férjemtől rossz névet, ha másutt keres kárpoztást az elmaradt boldogságért, amelyet én haza nem tud megtalálni.

— És nincsen semmi kiút a gyötrelmes életemből a pusztaságából?

— Nincsen, Ludovika, nincsen. Mire beletörődtem mindenbe. Türelemmel viselem azt a terhet, amely a vállamra szakadt. Magam vagyok az oka. Megvallom őszintén, amióta az uram öccse hozzánk került, azóta még inkább akarnék is változtatni a helyzeten, lehetetlenné vált.

(Folyt. köv.)

Olvassa
mindennap
a „Déli Hírlapot”

Butorocassió!

Legolcsóbb és legjobb aradi butorok lerakata. A raktáron levő fa- és vasbutorok, kárpitosárak

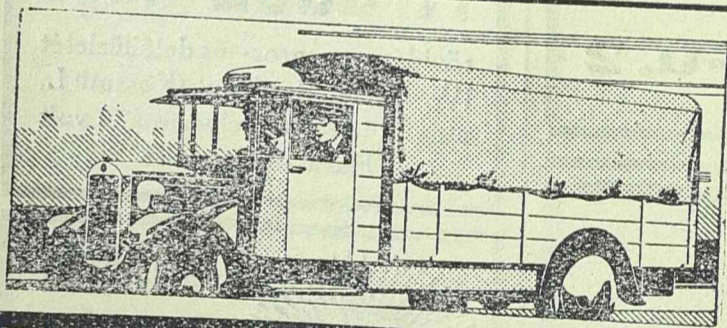
önköltségi áron eladtnak.

Részletfizetésre is!

CAROL GARAI KÁROLY ifj.

(volt ARTA)

Gyárváros, Coronini-tér 21.

NAG Gyors teherautók

Speciális teherautó konstrukció, hatalmas ráma szerkezet! Nagy rakfelület! Rendkívül erős rugózás felülvezérelt motor. 4 kerékfék!

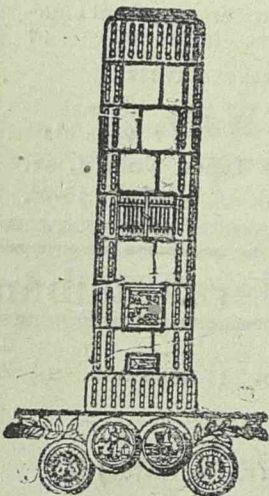
Nationale Automobil Ges. A.-G. Berlin.

Vezérképviselő: „VOLAN” műszaki iroda TIMISOARA III., Str. T. Cipariu, (Batthyányi-u.) 3. — Telefon: 12-64

Pucher András

Cserépkályhagyár

Timișoara-Iosefin
Strada I. C. Brătianu No. 6
Józsefváros, Uri-utca.

Állandó nagy raktár

Cserépkályha és kandallókban
Tűzhely és tűzhelycsempék
fehér és különböző más színekben

Fayence-falburkolati lapok
Keramik-padlólapok

Chamottetégla és 2358 Chamottetégla

Nem trükk — Valóság!

Meleg, barátságos, tiszta

szoba

árból

20%

Bőséges életes házi

t

k

e

z

é

s

i

árból

10%

engedményt kap Ön mint ezen lap előfizetője

Budapesten a Park-Nagyszállodában, VIII., Baross-tér 10.